

ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย
ฉบับที่สาม

พ.ศ. 2566 - 2570

เอกสารฉบับร่าง

สำนักงานสถิติแห่งชาติ
กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เอกสารฉบับร่าง

หลักการและแนวคิด

ด้วยระบบสถิติประเทศไทยเป็นระบบสถิติแบบกระจายงาน กล่าวคือ หน่วยงานภาครัฐต่างมีระบบจัดเก็บข้อมูลทั้งที่ได้จากการบริหารงาน งานทะเบียน และจากความต้องการเฉพาะของหน่วยงาน เพื่อประมวลเป็นสถิติและสารสนเทศตามความต้องการของหน่วยงานเป็นหลัก ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวมีข้อดีคือ ทำให้หน่วยงานมีข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจตามภารกิจของหน่วยงานได้ตรงความต้องการ สะดวก และรวดเร็ว แต่ในขณะเดียวกัน การกำหนดนโยบายหรือทิศทางการพัฒนาประเทศควรพัฒนาบนพื้นฐานที่เห็นภาพรวมของทุกมิติที่เกี่ยวข้องไม่อาจพิจารณาแยกส่วนระหว่างด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลและสถิติที่บูรณาการกันเพื่อสะท้อนให้ผู้กำหนดนโยบายเห็นภาพรวมผ่านเป้าหมาย เป้าประสงค์ และตัวชี้วัดอย่างแท้จริง ภายใต้บริบทปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงจากความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยจากโรคระบาด และการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยมีระบบสถิติที่เชื่อถือได้ สามารถสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่มีเป้าหมายในการเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศ เพื่อรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือ พลิกโฉมประเทศสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”¹ โดยแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 นี้ จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของหลักการและแนวคิดที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. การจัดทำสถิติที่ตอบสนองต่อความต้องการ (Demand-driven) ตามกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตามแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 (แผนบูรณาการระหว่างหน่วยงาน) รวมทั้งตัวชี้วัดระดับนานาชาติที่สำคัญของประเทศ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เพื่อให้ได้สถิติทางการ (Official Statistics: OS)² ที่ตรงกับความต้องการใช้และตอบประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาระบบสถิติในระดับสากลขององค์การความร่วมมือทางสถิติเพื่อการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 (The Partnership in Statistics for Development in the 21st Century: PARIS21)³ ที่ต้องการผลิตสถิติทางการ ที่มีคุณภาพบนพื้นฐานของความต้องการใช้อย่างแท้จริง เพื่อนำมาสู่กรอบการดำเนินนโยบายที่ชัดเจนมีหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based policy) ทั้งนี้ ในการวิเคราะห์สถานการณ์ของประเทศ การกำหนดนโยบายให้ถูกทิศทาง และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยสถิติและเครื่องมือที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ สะท้อนผลกระทบในหลายมิติ

2. การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้ระบบนิเวศข้อมูลใหม่ (New data ecosystem)⁴ ที่ทำให้เกิดผู้ผลิตข้อมูล ผู้ใช้ข้อมูล และรูปแบบข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้นในยุคดิจิทัล ดังนั้น ระบบสถิติจึงจำเป็นต้องครอบคลุมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่นอกเหนือจากหน่วยงานภาครัฐ ให้มีความครอบคลุม

¹ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2565), แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

² สถิติทางการ (Official Statistics) หมายถึง ข้อความหรือตัวเลขที่เป็นตัวแทนแสดงถึงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ในประเทศ ที่ประมวลตามความเป็นจริงจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมได้ตามหลักวิชาการทางสถิติและเป็นสถิติที่มีความสำคัญต่อการใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ

³ PARIS21 จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการพัฒนาวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลในการกำหนดและดำเนินนโยบายของรัฐ โดยส่งเสริมให้ประเทศที่มีรายได้ต่ำและปานกลางจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาข้อมูลและสถิติของประเทศ

⁴ OECD, (2017). The Role of National Statistical Systems in The Data Revolution, Development Co-operation Report 2017: Data for Development

ไปถึงภาคประชาสังคม ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน กลุ่มนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถิติของประเทศ โดยจำเป็นต้องมีการกำหนดข้อกำหนด เทคโนโลยี และทรัพยากรทางการเงินที่เหมาะสม เพื่อให้สถิติที่ได้เกิดคุณค่าสูงสุดที่สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ โดยมีสำนักงานสถิติแห่งชาติทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานเพื่อสร้างคุณค่าจากสถิติที่ถูกต้อง จัดหาแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เหมาะสมเพื่อมาจัดทำสถิติให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้กลุ่มต่าง ๆ มีความโปร่งใส มีมาตรฐาน และสร้างความมั่นใจในคุณภาพของสถิติทางการ เพื่อให้กระบวนการจัดทำนโยบายของประเทศมีความน่าเชื่อถือต่อประชาชนในประเทศและนานาชาติ ดังนั้น การมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านข้อมูลใหม่ ๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการใช้ประโยชน์จากสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศ และทำให้ระบบสถิติมีความทันสมัย เชื่อถือได้

3. หลักการพื้นฐานสถิติทางการ (Fundamental Principles of Official Statistics: FPOS)⁵ เป็นกรอบเชิงนโยบายให้กับหน่วยงานอันได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ นำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้ได้สถิติทางการที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ (UN) ที่ประกาศเมื่อปี 2556 หลักการพื้นฐานสถิติทางการ 10 ประการ ได้แก่ 1) ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ มีความเป็นกลาง และเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม 2) ผลิตตามมาตรฐานวิชาชีพ หลักวิชาการ และจรรยาบรรณ 3) เผยแพร่อย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ 4) ป้องกันการใช้อย่างไม่ถูกต้อง 5) เลือกแหล่งข้อมูลที่เหมาะสม 6) รักษาข้อมูลเป็นความลับโดยเคร่งครัด 7) เผยแพร่กฎหมายเกี่ยวกับระบบสถิติ 8) ประสานความร่วมมือภายในประเทศ 9) ใช้มาตรฐานสากล 10) พัฒนาระบบสถิติผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ประเทศไทยได้ยึดหลักการพื้นฐานสถิติทางการในการพัฒนาสถิติทางการตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย โดยได้นำหลักพื้นฐานสถิติทางการมาจัดทำเป็นหลักปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย (Thailand Code of Practice: TCoP) เพื่อให้หน่วยงานที่จัดทำสถิติสามารถนำกรอบนโยบายมาดำเนินงานได้ในเชิงปฏิบัติและเป็นแนวทางในการพัฒนา การผลิต การเผยแพร่ และการให้บริการสถิติทางการอย่างมีคุณภาพ น่าเชื่อถือ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ใช้สถิติ

4. ความสามารถทางสถิติ (Statistical Capacity)⁶ เป็นความสามารถของระบบสถิติของประเทศ รวมถึงหน่วยงานและบุคลากรในการรวบรวม ผลิต วิเคราะห์ และเผยแพร่สถิติที่มีคุณภาพสูงและเชื่อถือได้ตามความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งระบบสถิติที่ดีจะทำให้สถิติมีคุณภาพ เพื่อกำหนดแผนงานหรือยุทธศาสตร์การพัฒนาในอนาคต สนับสนุนกระบวนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งการติดตามประเมินผลอย่างโปร่งใส โดยความสามารถทางสถิติเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของ Cape Town Global Action Plan for Sustainable Development (UNSC, 2017) ซึ่งเป็น Roadmap สำคัญในการผลิตสถิติของโลกให้ประเทศต่าง ๆ สามารถดำเนินงานด้านสถิติเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในปี 2573 นอกจากนี้ ความสามารถทางสถิติยังถูกนำมาใช้เพื่อวัดสมรรถนะการพัฒนาระบบสถิติของ 186 เขตเศรษฐกิจที่เรียกว่า Statistical Performance Indicators (SPI) จัดทำโดยธนาคารโลก (World Bank) โดยวัดใน 5 เสาหลัก ได้แก่ 1) การใช้ข้อมูล 2) การให้บริการข้อมูล 3) ผลิตภัณฑ์ข้อมูล 4) แหล่งข้อมูล และ 5) โครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล

⁵ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 เรื่อง ขอเสนอมาตรฐานสถิติเพื่อให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ จำนวน 4 มาตรฐาน ได้แก่ (1) หลักการพื้นฐานสถิติทางการ โดยอ้างอิงตามมาตรฐาน Fundamental Principles of Official Statistics (FPOS) ขององค์การสหประชาชาติ (UN) โดยในส่วนของประเทศไทยได้มีการถอด FPOS ออกเป็นหลักปฏิบัติเพื่อจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย (Thailand Statistics Code of Practice: TCoP) เพื่อให้เข้าใจง่ายในเชิงปฏิบัติ (2) แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการซึ่งเทียบเคียงจากมาตรฐาน FPOS (3) นโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการ เพื่อให้สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอ้างอิงจากหลักการที่ 9 ของ FPOS (ใช้มาตรฐานสากล) และหลักปฏิบัติข้อที่ 8 ของ TCoP (ความสอดคล้องและเปรียบเทียบกันได้) และ (4) มาตรฐานการผลิตสถิติ 5 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ประเทศ สถานภาพการทำงาน และอุตสาหกรรม

⁶ PARIS21, (2019). Statistical Capacity Development Outlook.

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1	ความสำคัญ และสถานะของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3	
	1. ความสำคัญ	3
	2. สถานะของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3	4
บทที่ 2	บริบทการพัฒนาที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาระบบสถิติประเทศไทย	
	1. การพัฒนาระบบสถิติประเทศไทยที่ผ่านมา	7
	2. การพัฒนาระบบสถิติในระดับสากล	9
	3. การพัฒนาระบบสถิติในประเทศไทย	15
	4. ความสอดคล้องและการสนับสนุนกับแผนระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 และนโยบายของคณะรัฐมนตรี	16
บทที่ 3	วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนา	
	1. วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และพันธกิจ	23
	2. ยุทธศาสตร์การพัฒนา	24
บทที่ 4	เป้าหมายของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนงาน โครงการ มาตรการ	
	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบสถิติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและพื้นที่	29
	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสถิติทางการให้มีคุณภาพตามสากล	33
	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาต่อยอดการให้บริการสถิติทางการให้เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง	36
	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับการพัฒนากำลังคนด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัล	40
	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน	43
บทที่ 5	การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ	
	1. หลักการขับเคลื่อนแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3	49
	2. ความร่วมมือทางสถิติระหว่างประเทศ	49
	3. กลไกการบริหารจัดการระบบสถิติ	51
	4. การขับเคลื่อนแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3	52
	5. การติดตามและประเมินผล	53

เอกสารฉบับร่าง

บทที่ 1

ความสำคัญ และสถานะ
ของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

เอกสารฉบับร่าง

1. ความสำคัญ

“สถิติ” เป็นวัตถุดิบสำคัญในการกำหนดนโยบาย การวางแผน การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ชัดเจน มีหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based) รวมทั้งการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การติดตามและการประเมินผล ตามแผนที่กำหนดไว้ในทุกระดับ ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบสถิติของตนเอง ให้สามารถผลิตสถิติทางการที่มีคุณภาพ กล่าวคือมีคุณลักษณะ “ความเหมาะสมต่อการใช้งาน (Fitness for use)” ซึ่งเกี่ยวข้องกับหลายมิติ เช่น ความตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ความถูกต้องแม่นยำ ความทันเวลา การเข้าถึงได้ง่าย และการเปรียบเทียบกันได้ หากสถิติทางการของประเทศที่มีอยู่ขาดซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้แล้ว การกำหนดนโยบายที่ดีและการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ รวมถึงส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของภาครัฐกิจการและการตัดสินใจบนพื้นฐานที่ดีของประชาชนในด้านอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

การพัฒนาระบบสถิติของไทยมีการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยพลวัตของการเปลี่ยนแปลงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ อันเนื่องมาจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่ก้าวหน้าในปัจจุบัน ได้ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมทางสถิติใหม่ ๆ ทั้งในด้านการผลิต การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ และมีผู้เกี่ยวข้องรายใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งถือเป็นทั้งอุปสรรคและโอกาสที่สำคัญต่อการพัฒนาระบบสถิติด้วยเช่นกัน โดยมีประเด็นสำคัญ ได้แก่

1.1 การมีสถิติจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา ทั้งจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน ทำให้การใช้ประโยชน์จากสถิติมีขอบเขตที่กว้างมากขึ้น ไม่จำกัดเฉพาะสถิติที่ผลิตจากหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น อย่างไรก็ตามการมีแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอาจส่งผลกระทบต่อความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในบางสถานการณ์ เพราะฉะนั้นสถิติทางการจึงมีความสำคัญในการเป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้อ้างอิงที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

1.2 การปฏิวัติข้อมูล (Data revolution) ที่เกิดจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้มีข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big data อันนำมาซึ่งโอกาสในการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านี้ เพื่อการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ซึ่งระบบสถิติของประเทศจะต้องสามารถประยุกต์ใช้ความก้าวหน้าที่เกิดขึ้นนี้ให้เป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการตัดสินใจที่ดีของประเทศได้

1.3 กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ที่มีการกำหนดนโยบายและวาระการพัฒนาร่วมกัน ทำให้ความต้องการใช้สถิติมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น สถิติที่ใช้ในการรายงานและติดตามความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่การสนับสนุนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ และอื่น ๆ ในประเทศกลับมีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานสถิติทางการ (FPOS) เพื่อให้การพัฒนาระบบสถิติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ามากที่สุด

1.4 การพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อเนื่องกันในปัจจุบัน ทำให้ผู้ใช้มีความต้องการสถิติที่ซับซ้อน มีรายละเอียด และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ต้องการเข้าถึงสถิติดังกล่าวโดยง่ายและสะดวกมากขึ้น ดังนั้น ต้องผลิตและบริการสถิติทางการของประเทศจากความต้องการของกลุ่มผู้ใช้เป็นหลัก เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากสถิติร่วมกันในทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าการพัฒนาระบบสถิติมีความเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนในวงกว้าง ตั้งแต่ระดับบุคคล องค์กร หน่วยงาน ประเทศ ไปจนถึงระดับสากล ที่ต้องร่วมกันผลักดันและขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ คือ ประเทศมีการกำหนดนโยบายที่ดี สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาทั้งในระดับสากล ประเทศ และพื้นที่ ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และแผนอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บนหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งจำเป็นต้องมีแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ที่เป็นกรอบในการถ่ายทอดความต้องการด้านสถิติของประเทศจากยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปสู่การดำเนินงานร่วมกันให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

2. สถานะของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 เป็นแผนระดับที่ 3 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ที่ถูกจัดทำขึ้นสำหรับ *กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการดำเนินงานด้านสถิติของประเทศ* โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ภายใต้ระบบสถิติที่เชื่อถือได้ และเป็นแกนกลางที่เชื่อมโยงนโยบายและแผนการพัฒนาต่าง ๆ ในทุกระดับ เพื่อให้สถิติเป็นสินทรัพย์ที่มีคุณค่า ยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมและประชาชน ทำให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน บนพื้นฐานเทคโนโลยีดิจิทัลที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

บทที่ 2

บริบทการพัฒนาที่มีนัยสำคัญ
ต่อการพัฒนาระบบสถิติประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

เอกสารฉบับร่าง

การพัฒนาาระบบสถิติตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ได้มีการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา บริษัท สถานการณ์การพัฒนาในระดับสากล เพื่อให้ประเทศสามารถใช้ประโยชน์จากสถิติได้อย่างกว้างขวางจากการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาต่าง ๆ โดยเฉพาะเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เกณฑ์คุณภาพและมาตรฐานสถิติขององค์กรระหว่างประเทศ รวมทั้งศึกษาทิศทางการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ซึ่งมีความต้องการใช้สถิติในการประเมินผลตามตัวชี้วัดใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาทั้งในระดับภารกิจและพื้นที่ที่ครอบคลุมทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. การพัฒนาาระบบสถิติประเทศไทยที่ผ่านมา

ด้วยการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้มีข้อมูลและสถิติจำนวนมากเกิดขึ้นจากระบบทะเบียนและการใช้ชีวิตประจำวัน และถือเป็นโอกาสสำคัญที่จะนำเอาข้อมูลและสถิติเหล่านั้น มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ แต่อย่างไรก็ตามด้วยประเทศไทยมีระบบสถิติแบบกระจายงาน (Decentralized statistical system) พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550 จึงบัญญัติให้มีการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยขึ้น เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาาระบบสถิติของประเทศร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้สามารถผลิตสถิติที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลสามารถใช้ข้อมูลและสถิติร่วมกันได้ โดยมีพัฒนาการและผลการดำเนินงานสำคัญที่ผ่านมา ดังนี้

1.1 แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558 เป็นแผนแม่บทฉบับแรก ภายใต้ วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่ทุกหน่วยงานร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ” ซึ่งให้ความสำคัญต่อการกำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนาร่วมกันในการกำหนดสถิติที่สำคัญของประเทศและในระดับพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดยก่อให้เกิดกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติทั้งในระดับนโยบาย (คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย 3 ด้าน) ภารกิจ (คณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา 21 สาขา และคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ) และพื้นที่ (คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด) มีสถิติทางการที่พร้อมให้บริการมากถึง 2,199 รายการ จาก 210 หน่วยงาน และมีการจัดทำสถิติที่สำคัญที่สามารถตอบยุทธศาสตร์ สถานการณ์ และสภาพปัญหา ในระดับพื้นที่ตามแผนพัฒนาจังหวัดทั้ง 76 จังหวัด ซึ่งทำให้ทราบสถานะข้อมูลและสถิติที่มีอยู่ของประเทศและข้อมูลที่ต้องจัดเก็บเพิ่มเติม (Data gap) และแนวทางพัฒนาสถิติทางการที่มีอยู่ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อใช้อ้างอิงเป็นข้อมูลของประเทศ

อย่างไรก็ตามในการดำเนินงานในระยะแรกนี้ต้องใช้ทรัพยากรด้านสถิติของประเทศจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ และหน่วยงานอื่น ๆ จำนวนมาก อีกทั้งการดำเนินงานยังขาดความเป็นเอกภาพ เนื่องจากความพร้อมและลักษณะของสถิติในแต่ละสาขามีความแตกต่างกัน ตลอดจนปัญหาด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพในการบูรณาการสถิติระหว่างหน่วยงาน

1.2 แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2559 - 2564) เป็นการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เกิดความต่อเนื่องตามวิสัยทัศน์เดิมของแผนฉบับแรก และความต้องการมีสถิติที่สำคัญ จำเป็น มีมาตรฐานคุณภาพ สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการสถิติเพื่อใช้ในการวางแผน และประเมินผลการพัฒนาประเทศในทุกๆระดับ ซึ่งมีการพัฒนาระบบการจัดทำสถิติโดยการบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลทะเบียนเพื่อสนับสนุนการจัดทำสำรวจตัวอย่างและสำมะโนจำนวนหลายโครงการ มีการจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาคุณภาพ

สถิติทางการโดยยึดหลักการพื้นฐานสถิติทางการตามมาตรฐานองค์การสหประชาชาติ (UN) และมาตรฐานสถิติตัวแปรสำคัญต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานนำไปใช้ในการจัดทำสถิติให้สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันได้แม้จะทำขึ้นจากต่างแหล่ง ต่างเวลา มีการพัฒนาแอปพลิเคชันและระบบบริการสถิติที่ทันสมัย การพัฒนาสถิติและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสถิติให้กับหน่วยงานภาครัฐ นอกจากนี้ยังได้มีการพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog: GD Catalog) ขึ้น เพื่อเป็นแพลตฟอร์มกลาง (Platform) ในการรวบรวมและให้บริการบัญชีข้อมูลภาครัฐ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงาน เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data analytics)

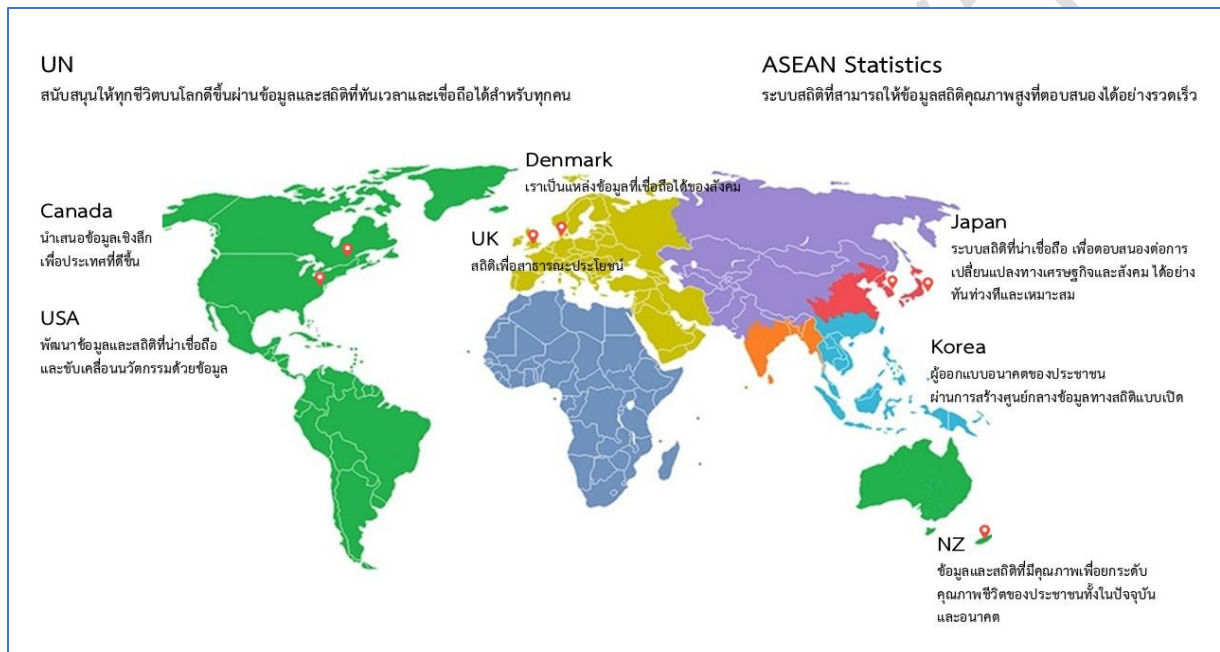
อย่างไรก็ตามการดำเนินงานในระยะนี้ยังมีปัญหาด้านการพัฒนาสถิติจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์ประเด็นสำคัญให้ทันต่อความต้องการ โดยเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลให้การจัดทำสถิติในโครงการใหญ่ ๆ ต้องปรับแผนการทำงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีความต้องการการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรในด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอีกด้วย

1.3 แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2559 - 2565) ฉบับปรับปรุง เป็นการทบทวนและปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่เป็นกรอบในการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี และการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big data ในกระบวนการจัดทำสถิติ ซึ่งเป็นแนวโน้มการพัฒนาของสำนักงานสถิติทั่วโลก โดยมุ่งเน้นการดำเนินการในโครงการสำคัญให้เห็นผลในระยะเวลาอันสั้น เช่น การสนับสนุนให้หน่วยงานจัดทำระบบ GD Catalog ที่เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดสำนักงาน ก.พ.ร. ในการพัฒนาส่วนราชการสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล การจัดทำมาตรฐานสถิติร่วมกับหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง การศึกษาและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทะเบียนของหน่วยงาน การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสถิติและเทคโนโลยีดิจิทัลผ่านหลายโครงการทั้งในระดับพื้นฐานและหลักสูตรวิทยาศาสตร์ข้อมูล (Data science) ที่ต้องการให้บุคลากรมีสมรรถนะที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งมีการปรับปรุงกลไกคณะอนุกรรมการสถิติรายสาขา 21 สาขา เป็นคณะอนุกรรมการสถิติ 3 คณะ (ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ให้มีความเหมาะสมกับทิศทางการพัฒนาสถิติทางการในปัจจุบันและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาระบบสถิติในระยะนี้ยังให้ความสำคัญกับหน่วยงานหรือเครือข่ายในภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การเผยแพร่หรือการบริการสถิติแก่ประชาชนหรือสาธารณะเพื่อให้เป็นองค์ความรู้ที่ถูกต้องของสังคมในสถานการณ์ต่าง ๆ ยังขาดการดำเนินงานในเชิงรุก การพัฒนาระบบ GD Catalog เป็นการมุ่งเน้นการให้ความรู้และสนับสนุนให้หน่วยงานนำขึ้นชุดข้อมูลที่มีความพร้อมเพื่อลดภาระของหน่วยงาน จึงยังขาดการนำขึ้นชุดข้อมูลตามโจทย์หรือประเด็นที่สำคัญของประเทศที่ครบถ้วน หรือชุดข้อมูลที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้บริการประชาชน อีกทั้งการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านสถิติยังขาดการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเป้าหมาย เกณฑ์สมรรถนะที่เหมาะสม และการพัฒนาหลักสูตรที่ตรงต่อความต้องการอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องมีการพัฒนาในระยะต่อไป

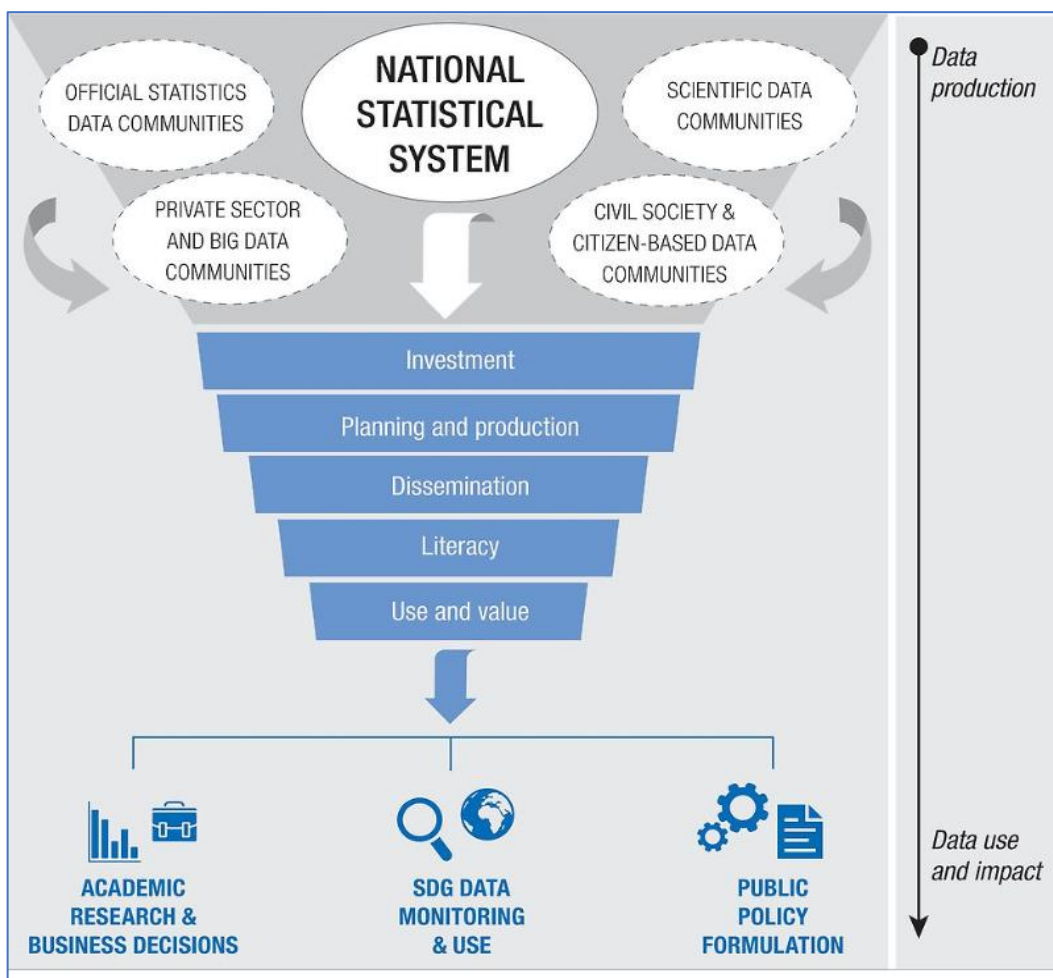
2. การพัฒนาระบบสถิติในระดับสากล

แนวโน้มการพัฒนาขององค์กรระหว่างประเทศและสำนักงานสถิติในต่างประเทศ ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถทางสถิติเพื่อให้ประเทศมีสถิติที่มีคุณภาพภายใต้ระบบนิเวศข้อมูลใหม่ (New data ecosystem) ในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผ่านการกำหนดนโยบายที่ดีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีกิจกรรมทางสถิติที่สำคัญ เช่น การบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อยกระดับการใช้ประโยชน์ร่วมกัน การใช้เทคโนโลยีช่วยในการบริหารจัดการระบบสถิติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การพัฒนาคุณภาพสถิติให้มีความน่าเชื่อถือ ครอบคลุม ทันเวลา การพัฒนาบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้มีความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสถิติ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือของหน่วยงานทั้งในระดับประเทศและสากล และการให้บริการสถิติผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

วิสัยทัศน์ขององค์กรและสำนักงานสถิติในต่างประเทศ

ด้วยระบบนิเวศของสถิติทางการในอดีตที่ค่อนข้างจำกัดระหว่างผู้ผลิตและผู้ใช้ที่อยู่ในวงหน่วยงานภาครัฐและที่ไม่ใช่ภาครัฐเพียงบางกลุ่ม มีหน่วยงานหรือองค์กรระหว่างประเทศที่กำหนดชุดข้อมูลที่จำเป็นต้องมีไม่มากนัก แต่ปัจจุบันด้วยระบบนิเวศข้อมูลใหม่ (New data ecosystem) ที่ขยายขอบเขตจากเดิมไปมาก ทั้งแหล่งข้อมูลใหม่ (เช่น ข้อมูลเชิงพื้นที่ ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ข้อมูลจากประชาชน (Citizen-generated data) ข้อมูลงานวิทยาศาสตร์ ข้อมูลภาคประชาสังคม ข้อมูลจากภาคเอกชน เป็นต้น) ผู้ผลิตรายใหม่และผู้ใช้รายใหม่ และมีโอกาสความเป็นไปได้เกิดขึ้นมากมาย ระบบนิเวศข้อมูลใหม่นี้ประกอบด้วย กลุ่ม (Community) ของผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลที่มีมากกว่าที่เคยมีในระบบสถิติของประเทศ ซึ่งรวมถึงภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ชุมชนวิชาการและวิทยาศาสตร์ ตลอดจนหน่วยงานระดับภูมิภาค ระหว่างประเทศ และองค์การสหประชาชาติ และผู้ผลิตข้อมูลเฉพาะด้าน ซึ่งเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มผู้ผลิตและผู้ใช้สถิติ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิจัย/นักวิทยาศาสตร์ ภาคประชาสังคมและประชาชนที่เกิดขึ้นในระบบนิเวศข้อมูลล้วนอยู่ภายใต้ข้อจำกัดของ “กฎหมาย เทคโนโลยี และการเงิน” ตลอดจนความร่วมมือในการแบ่งปันข้อมูลและเพิ่มคุณค่าของข้อมูลเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน

ระบบนิเวศข้อมูลที่มีกลุ่มผู้ผลิตและผู้ใช้ข้อมูลมากกว่าระบบสถิติเดิม⁷

ระบบนิเวศข้อมูลใหม่ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่หน่วยงานด้านสถิติในระดับสากลให้ความสนใจในการปรับทิศทางการทำงานของสำนักงานสถิติประเทศต่าง ๆ ที่เผชิญกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่ภาครัฐต้องการให้เกิดการแบ่งปันข้อมูลเพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบาย และสนับสนุนการตัดสินใจของภาครัฐ การใช้ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยและการตัดสินใจในเชิงธุรกิจ การติดตามประเมินผล SDGs โดยมีการกล่าวถึงประเด็น “วาระข้อมูลภาครัฐ (Public data agenda)” เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการจัดทำยุทธศาสตร์ข้อมูลของประเทศและความต้องการสถิติที่มีความทันสมัย โดยเฉพาะผู้ตัดสินใจที่ต้องการข้อมูลแบบ Near real-time ที่เจาะลึกและการวิเคราะห์ที่ซับซ้อน

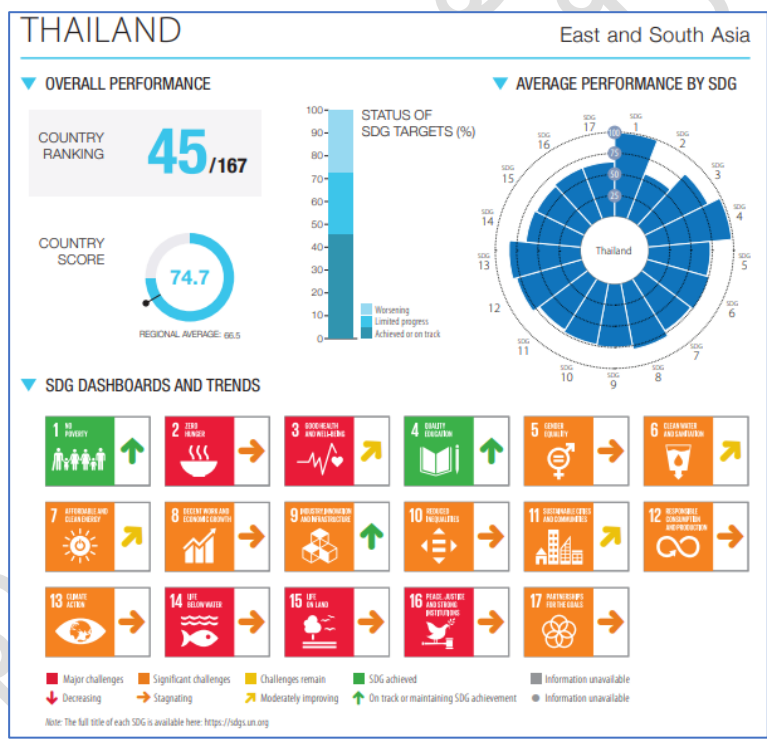
2.1 การพัฒนาระบบสถิติเพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

หลังจากสิ้นสุดการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) องค์การสหประชาชาติและประเทศสมาชิกได้รับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. 2573 (2030 Agenda for Sustainable Development) ให้เป็นกรอบการพัฒนาของโลก เพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Leave No One Behind) และ

⁷ Compiled by the authors, based on GPSDD (2016). The State of Development Data Funding 2016.

กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมาย อีกทั้ง High-level Group for Partnership, Coordination and Capacity-Building for the 2030 Agenda (HLG-PCCB) ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์สำหรับข้อมูลเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่มีชื่อว่า “Cape Town Global Action Plan for Sustainable Development Data” ขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถทางสถิติที่จำเป็นทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับโลก ในการรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพ เข้าถึงได้ทันเวลา และเชื่อถือได้ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาข้อมูลและสถิติตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของไทย⁸ ได้เชื่อมโยงการดำเนินการกับแนวทางการพัฒนาตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 ทั้ง 6 ด้าน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 23 ประเด็น ภายใต้การกำกับและติดตามของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ที่เป็นกลไกระดับชาติ อีกทั้งในแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 2 ได้มีการพัฒนาสถิติทางการที่ตอบโจทย์ประเด็นสำคัญของประเทศที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้ จากรายงานการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี 2567⁹ ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 45 จาก 167 ประเทศ โดยมีคะแนน 74.7 ซึ่งลดลงมาจากอันดับ 43 จาก 166 ประเทศ ในปี 2566¹⁰ (มีคะแนน 74.7) อย่างไรก็ตามยังมีคะแนนเป็นอันดับที่ 1 ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นอันดับที่ 3 ของเอเชีย รองลงมาจากญี่ปุ่น (อันดับ 18) และเกาหลีใต้ (อันดับ 33)

คะแนนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย ปี 2567¹¹

⁸ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2564). รายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. 2559 - 2563

⁹ Jeffrey D. Sachs, Guillaume Lafortune, and Grayson Fuller (2024). Sustainable Development Report 2024: The SDGs and the UN Summit of the future

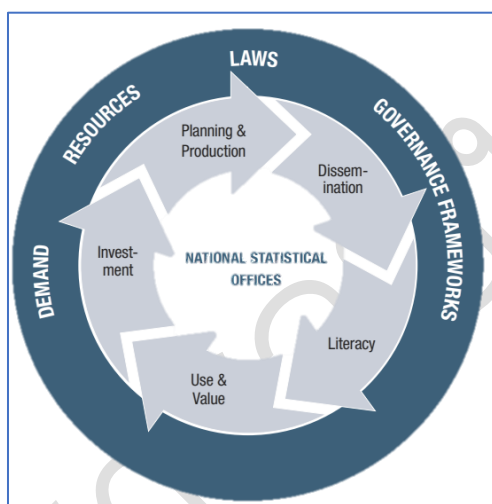
¹⁰ Jeffrey D. Sachs, Guillaume Lafortune, Grayson Fullerand, and Eamon Drumm (2023). Sustainable Development Report 2023: Implementing the SDG Stimulus

¹¹ <https://dashboards.sdgindex.org/profiles/thailand> สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2567

ดังนั้น การพัฒนาระบบสถิติของประเทศ เพื่อติดตามความก้าวหน้าและขับเคลื่อนการพัฒนาสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และนโยบายอื่นที่สอดคล้องกัน จึงเป็นหนึ่งในภารกิจที่สำคัญของการดำเนินงานในระยะต่อไป

2.2 ความสามารถทางสถิติของประเทศ

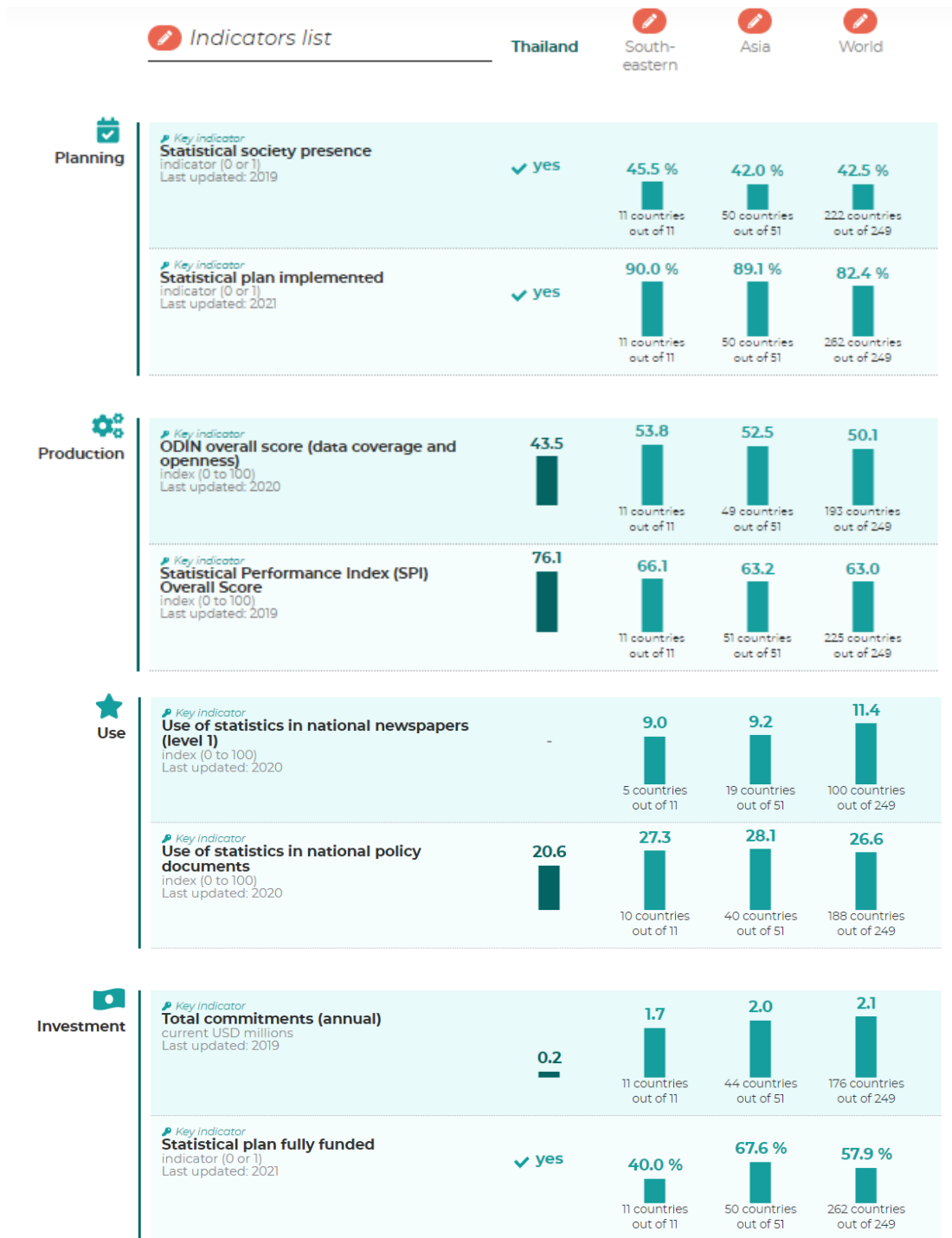
ระบบสถิติที่ดีจะทำให้สถิติมีคุณภาพและเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ขับเคลื่อนการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ รวมทั้งการติดตามและประเมินผล เพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดย PARIS21 ได้พัฒนาเครื่องมือ Statistical Capacity Development เพื่อใช้ในการประเมินความสามารถทางสถิติของประเทศต่าง ๆ ซึ่งจะพิจารณาจากความสัมพันธ์ของตัวชี้วัด ที่สอดคล้องกันตามห่วงโซ่คุณค่าหรือวัฏจักรข้อมูลที่ดี (The Virtuous Data Cycle) ใน 5 มิติ ประกอบด้วย การวางแผนและการผลิต การเผยแพร่ ความรู้และเข้าใจ คุณค่าและการใช้งาน และการลงทุน

วัฏจักรข้อมูลที่ดี (The Virtuous Data Cycle¹²)

โดยผลการประเมินความสามารถทางสถิติของประเทศไทย ตามกรอบของ PARIS21 นั้น ในด้านการวางแผนถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่ในด้านการผลิตและการเผยแพร่สถิติที่ครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามค่าดัชนี Open Data Inventory Index (ODIN) จะต้องมีการพัฒนาให้เกิดการเปิดเผยข้อมูลและมีความครอบคลุมมากขึ้น ในด้านการใช้งานยังคงต้องพัฒนาการให้บริการ เพื่อให้เกิดการใช้งานทั้งในระดับสื่อมวลชนและในระดับนโยบาย และในด้านการลงทุนเพื่อการพัฒนาสถิติยังมีสัดส่วนค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ทั้งในระดับภูมิภาค และระดับโลก

¹² PARIS21, (2019). Statistical Capacity Development Outlook 2019

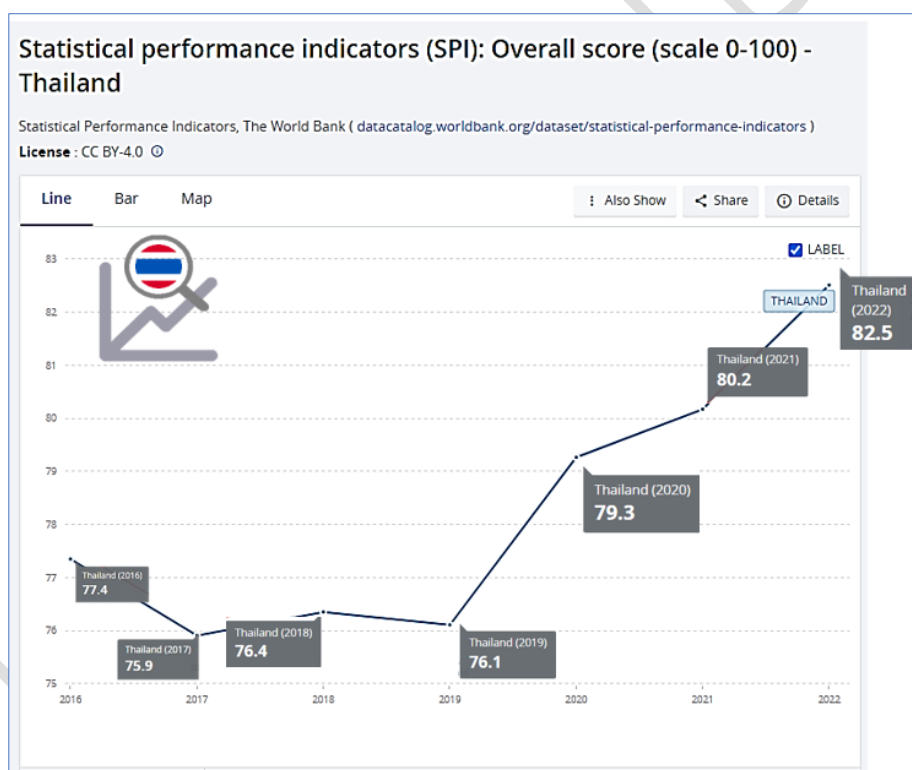

คะแนนความสามารถทางสถิติของประเทศไทย¹³

¹³ <https://statisticalcapacitymonitor.org/country/764> สืบค้นเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2567

นอกเหนือจากดัชนี Open Data Inventory Index (ODIN) แล้ว ยังมีดัชนี Statistical Performance Indicators (SPI) ที่เป็นดัชนีสมรรถนะทางสถิติที่สำคัญใช้ในการวัดความสามารถทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีการวัดอื่น ๆ ได้แก่ Statistical Capacity Development ของ PARIS21 การวัดผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาระบบสถิติภายใต้ SDGs 17: Partnerships for the goals และดัชนีความพร้อมด้านปัญญาประดิษฐ์ของรัฐบาล หรือ Government AI Readiness Index ที่มีการนำดัชนีสมรรถนะทางสถิติเป็นส่วนหนึ่งภายใต้มิติความพร้อมข้อมูลหรือ Data Availability โดย SPI¹⁴ เป็นตัวชี้วัดที่จัดทำขึ้นโดยธนาคารโลก (World Bank) เพื่อวัดสมรรถนะทางสถิติของประเทศที่ครอบคลุมกว่า 186 เขตเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 5 เสาหลัก (Pillar) 22 มิติ (Dimension) เพื่อประเมินระบบสถิติของประเทศ โดย 5 เสาหลัก ได้แก่ การใช้ข้อมูล การให้บริการข้อมูล ผลิตภัณฑ์ข้อมูล แหล่งข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล

ทั้งนี้ ข้อมูลล่าสุดเมื่อปี 2565 แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีคะแนน SPI อยู่ที่ 82.51 หากเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก พบว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียมีคะแนนอยู่ที่ 76.62 และ 78.96 ตามลำดับ ในขณะที่ญี่ปุ่นและออสเตรเลียมีคะแนนที่สูงกว่า โดยอยู่ที่ 89.87 และ 89.95 ตามลำดับ จึงชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการเร่งพัฒนาและปรับปรุงระบบสถิติของประเทศไทย เพื่อให้สามารถแข่งขันและยกระดับการดำเนินงานทางสถิติให้เทียบเท่ากับประเทศชั้นนำในภูมิภาค

ดัชนีสมรรถนะทางสถิติของประเทศไทย (SPI) ระหว่าง พ.ศ. 2559 - 2565

¹⁴ <https://data.worldbank.org/indicator/IQ.SPI.OVRL?locations=TH> สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2567

ดังนั้น ความท้าทายที่สำคัญอีกประการในระยะต่อไปคือการยกระดับขีดความสามารถทางสถิติ เพื่อสร้างการยอมรับและความน่าเชื่อถือที่มีต่อระบบสถิติของประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากสถิติในวงกว้างทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชน

3. การพัฒนาระบบสถิติในประเทศไทย

การพัฒนาระบบสถิติของประเทศไทยได้ใช้กรอบแนวคิด “Demand-driven” ที่เน้นการผลิตสถิติทางการที่มีคุณภาพ โดยอ้างอิงจากความต้องการใช้สถิติอย่างแท้จริง กล่าวคือ การผลิตสถิติที่ตอบสนองความต้องการในการจัดทำตัวชี้วัดเพื่อติดตามผลการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ PARIS21 โดยมีประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ด้านเศรษฐกิจ

การพัฒนาด้านเศรษฐกิจประเทศไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวที่เป็นรายได้หลักของประเทศ ลดลง 2.18 ล้านล้านบาท ในปี 2563¹⁵ เมื่อเทียบกับปี 2562 และส่งผลกระทบต่อการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทย โดยสถาบันการจัดการนานาชาติ (IMD) ในปี 2565¹⁶ ที่ปรับตัวลดลงจากอันดับที่ 28 มาอยู่อันดับที่ 33 จากทั้งหมด 63 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากสถานการณ์เริ่มบรรเทาลง ภาครัฐมีมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศ ทำให้ปี 2566 มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นประมาณ 951,813 ล้านบาท¹⁷ ส่งผลให้การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทย ในปี 2567¹⁸ ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 30 มาอยู่อันดับที่ 25 จากทั้งหมด 67 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาสถิติเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศทั้งในสถานการณ์ที่ปรกติและไม่ปรกติ เป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างมาก ซึ่งภาครัฐจะต้องมีสถิติที่ดีเพื่อมาสนับสนุนการตัดสินใจให้ประเทศรอดพ้นจากสภาวะวิกฤติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

3.2 ด้านสังคม

การวางแผนเพื่อการพัฒนาสังคมไทยมีประเด็นที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านทางประชากร โดยเฉพาะอัตราการเกิดและภาวะเจริญพันธุ์ที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากการคาดประมาณประชากร พ.ศ. 2553 - 2583 ซึ่งว่าประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และจะส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงรวม (เด็กและผู้สูงอายุ) คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 79.11 ในปี 2583¹⁹ จากอัตราเดิมที่ 57.22 ในปี 2566 ข้อเท็จจริงดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลสถิติที่ครอบคลุมและเพียงพอในมิติต่าง ๆ ทางสังคม เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของภาครัฐในการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เช่น การยกระดับทักษะความรู้ความสามารถของคนทุกช่วงวัย การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา การพัฒนาทักษะแรงงานให้มีสมรรถนะตรงกับความต้องการของตลาดเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงาน และการดูแลสุขภาพของผู้สูงวัย เป็นต้น

¹⁵ <https://www.thebangkokinsight.com/news/business/569972/> สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2565

¹⁶ <https://www.mots.go.th/news/category/705>

¹⁷ https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=3507&filename=PageSocial

¹⁸ https://www.imd.org/entity-profile/thailand-wcr/#_yearbook_Economic%20Performance

¹⁹ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2562). รายงานการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2553 - 2583 (ฉบับปรับปรุง)

3.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติบ่อยครั้ง ทั้งพายุฤดูร้อน ดินโคลนถล่ม อุทกภัย ภัยแล้ง ไฟป่าหมอกควัน และแผ่นดินไหว ซึ่งภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นภัยที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล แต่หากพิจารณาจากรายงานดัชนีความเสี่ยงสภาพภูมิอากาศโลก ในปี 2564²⁰ จะเห็นว่าไทยได้รับผลกระทบจากภาวะโลกร้อนมากที่สุดเป็นลำดับที่ 9 ของโลกจาก 180 ประเทศ และจากรายงานความผันแปรและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในปี 2565²¹ จะเห็นว่าไทยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่าค่าปกติ 0.11 องศาเซลเซียส ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุให้เกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรงและมีความถี่เพิ่มมากขึ้น หรืออาจเกิดภัยธรรมชาติประเภทอื่นที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ดังนั้นจึงต้องการการพัฒนาสถิติเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า สามารถลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นจากภัยพิบัติต่าง ๆ ได้ ตั้งแต่ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ และหลังจากเกิดเหตุ

4. ความสอดคล้องและการสนับสนุนแผนระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 และนโยบายของคณะรัฐมนตรี

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 จะเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการบริหารจัดการระบบสถิติที่ดีจะนำไปสู่การวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากสถิติเพื่อการพัฒนา นโยบาย การให้บริการภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการหรือภาคเอกชนให้สูงขึ้น

4.1 แผนระดับที่ 1

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการสถิติที่มีคุณภาพ มาตรฐาน สามารถบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์และใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนา นโยบายและประสิทธิภาพการให้บริการภาครัฐ ซึ่งเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ในประเด็นที่ 4 ภาครัฐมีความทันสมัย ทั้งนี้ ระบบสถิติที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้การกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการต่าง ๆ เป็นไปอย่างรอบคอบและแม่นยำ โดยอ้างอิงอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ หน่วยงานสามารถนำข้อมูลและสถิติไปใช้เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ สามารถปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้มีสมรรถนะและสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

4.2 แผนระดับที่ 2

4.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ แผนย่อยการพัฒนากระบวนการบริหารงานภาครัฐ โดยระบบสถิติที่ดีจะเอื้อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเชิงประจักษ์ในการพัฒนา นโยบายและการตัดสินใจของภาครัฐที่ถูกต้อง มีการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อการบริหารจัดการภาครัฐที่ทันสมัย มีธรรมาภิบาล และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันและการใช้ชีวิตประจำวัน

²⁰ GERMANWATCH, (2021). Global Climate Risk Index 2021 (<https://www.germanwatch.org/en/crisi>)

²¹ กรมอุตุนิยมวิทยา, (2566). ความผันแปรและเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. 2565 (<http://www.climate.tmd.go.th/content/file/2896>)

4.2.2 แผนการปฏิรูปประเทศ

1) **ด้านการเมือง** กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุกระดับ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมในกระบวนการนโยบายสาธารณะทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ผ่านการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของรัฐบาลในด้านต่าง ๆ

2) **ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน** กิจกรรมปฏิรูปที่ 1 ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารงานและการบริการภาครัฐไปสู่ระบบดิจิทัล โดยพัฒนาข้อมูลภาครัฐให้มีมาตรฐาน ทันสมัย พร้อมสำหรับการใช้ประโยชน์ และจัดให้มีแพลตฟอร์มการจัดบริการแบบบูรณาการและบริการดิจิทัลภาครัฐ (Government platform)

3) **ด้านเศรษฐกิจ** เป้าหมายการปฏิรูปสถาบันทางเศรษฐกิจ หัวข้อย่อย ปฏิรูปสถาบันเพื่อการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ การพัฒนาเศรษฐกิจ ข้อเสนอแนะการพัฒนาหลักการปฏิรูปบริหารจัดการยุทธศาสตร์ในระบบเปิด ที่กำหนดให้มีการปฏิรูปหน่วยงานด้านสถิติและข้อมูลแห่งชาติ (National data unit) ให้สามารถพัฒนาระบบข้อมูลที่สมบูรณ์ มีปริมาณเพียงพอ หลากหลาย เรียกใช้ได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจตลอดวงจรนโยบายบนหลักการ PDCA และสนับสนุนการบริหารนโยบายและยุทธศาสตร์ที่ถูกต้องแม่นยำขึ้น

4) **ด้านสาธารณสุข** ในประเด็นการปฏิรูปที่ 10 ระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐทุกระบบให้มีประสิทธิภาพ กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย พัฒนาด้านแบบและดำเนินการพัฒนามาตรฐานการจัดเก็บข้อมูล และสถิติสำหรับการคลังสุขภาพและเศรษฐกิจสุขภาพ เพื่อจัดทำดัชนีการเปลี่ยนแปลงราคาและบริการ

5) **ด้านสังคม** กิจกรรมปฏิรูปที่ 2 ผลักดันให้มีฐานข้อมูลทางสังคมและคลังความรู้ในระดับพื้นที่ เพื่อให้สามารถจัดสวัสดิการและสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยออกแบบระบบการจัดเก็บข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลกลางทางสังคมให้มีการบูรณาการในระดับพื้นที่ที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นผู้จัดเก็บ บริหารข้อมูลและสารสนเทศในระดับชุมชนและตำบลอย่างเป็นระบบ

4.2.3 **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13** หมายความว่า 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน เป้าหมายที่ 2 ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว โดยการปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งการจัดการระบบสถิติของประเทศจะทำให้ข้อมูลและสถิติของหน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐาน ถูกต้อง ปลอดภัย พร้อมใช้งาน มีการจัดเก็บที่ไม่ซ้ำซ้อน ไม่เป็นภาระกับผู้ให้ข้อมูล สามารถบูรณาการเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์และประมวลผลสำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นต่อสาธารณะให้เกิดการใช้ประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาประเทศ

4.3 แผนระดับที่ 3

4.3.1 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยมีการรวบรวมและแปลงข้อมูลองค์ความรู้ของประเทศทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยบูรณาการการทำงาน ข้อมูล และสถิติจะนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้สะดวกและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน

4.3.2 แผนปฏิบัติการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างสังคมแห่งอนาคต และลดความเหลื่อมล้ำด้วยการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยการสร้างโอกาสและกระตุ้นการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผ่านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการให้บริการประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล โดยการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ รวมทั้งการพัฒนา ระบบบริการภาครัฐสู่ประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีคุณภาพและตรงตามมาตรฐานสากล เพื่อให้เกิด ความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านสถิติ ให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง

4.4 นโยบายของคณะรัฐมนตรี

4.4.1 พัฒนาศักยภาพและจิตสำนึกการสังคมให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สร้างความเท่าเทียมทางโอกาสและเศรษฐกิจ โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่สำคัญ ได้แก่ คนพิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มชาติพันธุ์ บุคคลไร้รัฐ ไร้สัญชาติ เพื่อให้สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของรัฐได้โดยสะดวกตามที่กฎหมายบัญญัติ

4.4.2 พัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital economy) ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และการเปิดเผยข้อมูลเพื่อเพิ่มโอกาสสำหรับ การพัฒนาประเทศ

4.4.3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีคุณภาพ มั่นคง ปลอดภัย ครอบคลุม เพียงพอและเข้าถึงได้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตลอดจนสร้างระบบนิเวศเพื่อดึงดูดให้ผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีขนาดใหญ่ของโลกลงทุนในอุตสาหกรรม ที่จะเอื้อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยในอุตสาหกรรมดิจิทัล ตลอดจนห่วงโซ่อุปทาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ

4.4.4 ยกกระดับการบริการภาครัฐให้ตอบสนองความต้องการของประชาชน ปรับบทบาทภาครัฐ เป็นการส่งเสริมสนับสนุน (Enable) การอำนวยความสะดวก (Facilitate) และการกำกับกฎกติกา (Regulate) เพื่อให้ประชาชนและเอกชนได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว พร้อมทั้งจะลดกฎหมายและขั้นตอนที่ไม่จำเป็น (Ease of doing business) เพื่อไม่ให้ภาครัฐเป็นอุปสรรคของภาคธุรกิจหรือขัดขวางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศ

ความเชื่อมโยงและสนับสนุนแผนระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3

ยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ

แผนแม่บทภายใต้
ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็น 20 การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

แผน 13

กฎหมาย 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

แผนปฏิรูปประเทศ

ด้านการเมือง

ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

ด้านเศรษฐกิจ

ด้านสาธารณสุข

ด้านสังคม

นโยบายและแผน
ระดับชาติว่าด้วย
การพัฒนาดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

แผนปฏิบัติการ
พ.ศ. 2566 - 2570

ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างสังคมแห่งอนาคตลดความเหลื่อมล้ำด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการให้บริการประชาชน ภาคเอกชน ภาคเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล
ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคดิจิทัล

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)

1. การพัฒนาระบบสถิติ
เพื่อสนับสนุนการพัฒนา
ทั้งในระดับประเทศ
และพื้นที่

2. การพัฒนาสถิติ
ทางการให้มีคุณภาพ
ตามสากล

3. การพัฒนาต่อยอด
การให้บริการสถิติ
ทางการให้เข้าถึงได้
อย่างทั่วถึง

4. การยกระดับ
การพัฒนากำลังคนด้าน
สถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัล

5. การพัฒนาลินทรัพย์
ทางความรู้ด้านสถิติที่
สร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์

ความสอดคล้องของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 กับแผนระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาระบบสถิติในช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2566 - 2570 ตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 จะมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเชื่อมโยงกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสากล โดยมุ่งผลักดันการยกระดับความสามารถทางสถิติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ตีร่วมกัน จากผลการประเมินคะแนน SPI ของประเทศไทย ภายใต้อายุ 5 เสาหลัก ได้แก่ การใช้ข้อมูล การให้บริการข้อมูล ผลิตภัณฑ์ข้อมูล แหล่งข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูล พบว่า ประเทศไทยควรเร่งพัฒนาในเสาหลัก “แหล่งข้อมูล” ซึ่งปัจจุบันยังคงพึ่งพาข้อมูลจากการสำมะโนและการสำรวจเป็นหลัก รองลงมา คือ ข้อมูลจากการบริหารงาน (Administrative data) ขณะที่ยังต้องพัฒนาเพิ่มเติมโดยเฉพาะในด้านข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) และข้อมูลจากภาคเอกชนและประชาชน (Private/citizen generated data) นอกจากนี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานข้อมูล (Data infrastructure) โดยเฉพาะด้านกฎหมายและธรรมาภิบาลข้อมูลก็เป็นอีกส่วนที่สำคัญ ทั้งนี้ การดำเนินงานตามแผนแม่บทฉบับนี้มีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีสถิติที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้อายุการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็ว

บทที่ 3

วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ พันธกิจ
และยุทธศาสตร์การพัฒนา

เอกสารฉบับร่าง

1. วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และพันธกิจ

การพัฒนาระบบสถิติของประเทศตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570) มีเป้าประสงค์หลักในการพัฒนาให้ประเทศมี “สถิติทางการที่มีคุณภาพและสร้างคุณค่าในการใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างทันการณ์” โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อการสร้างความสามารถทางสถิติร่วมกับหน่วยงานและเครือข่ายการพัฒนาทั้งภายในและภายนอกประเทศ ให้ตอบสนองความต้องการของรัฐบาลและทุกภาคส่วนของสังคม ในบริบทการพัฒนาทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทำให้เกิดระบบนิเวศข้อมูลใหม่ที่มีผู้เกี่ยวข้องในระบบสถิติเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สถิติทางการที่มีอยู่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เปรียบเสมือนสถิติเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญของประเทศ ภายใต้วิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่เชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาสถิติทางการที่สร้างคุณค่าในการใช้ประโยชน์สู่ความยั่งยืน” โดยประกอบด้วย พันธกิจ 3 ข้อ ดังนี้

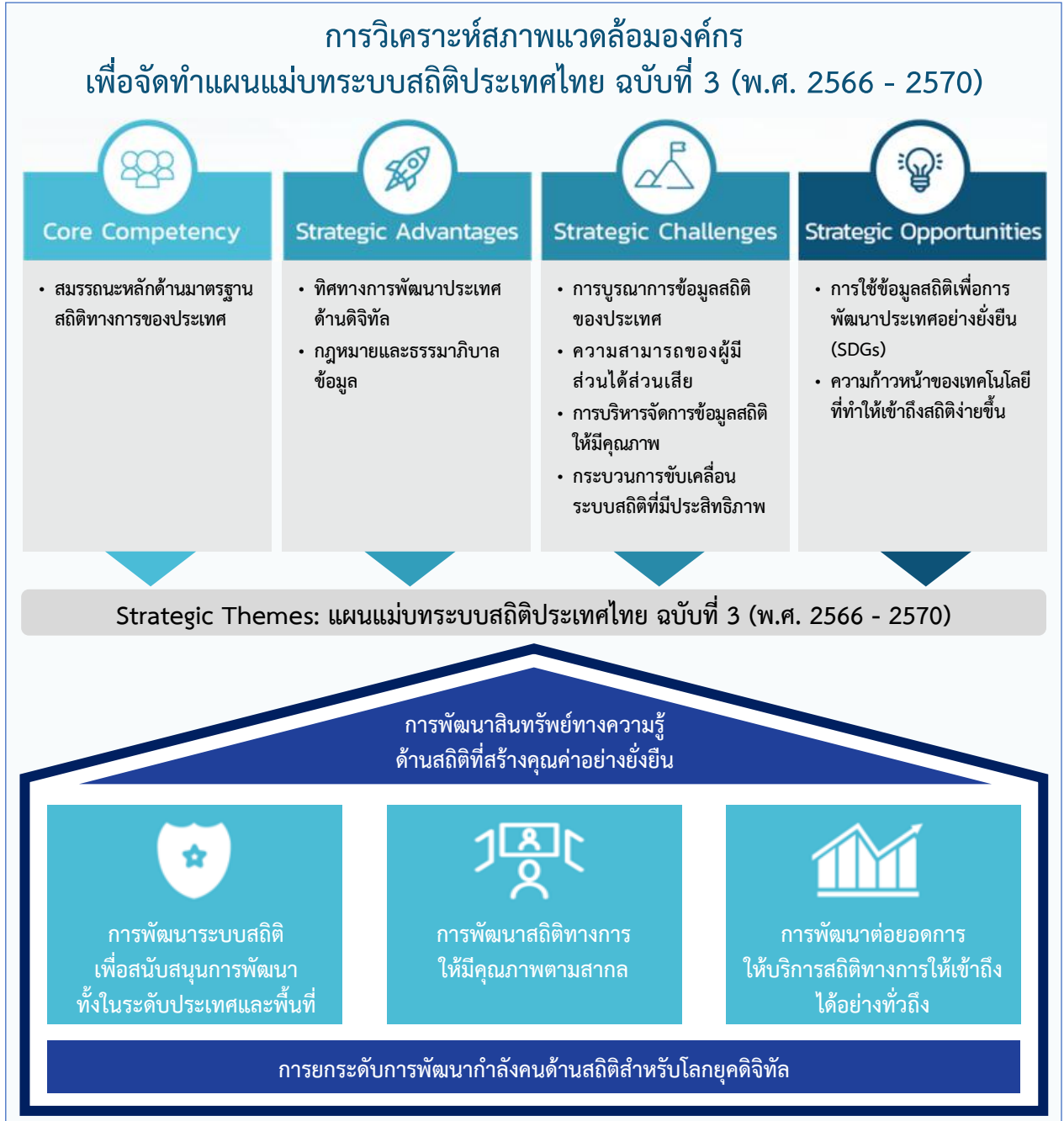
1.1 เพิ่มความสามารถทางสถิติของประเทศตามมาตรฐานสากลผ่านการมีส่วนร่วม โดยมุ่งพัฒนาสภาพแวดล้อม และปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบสถิติของประเทศตามทิศทางที่ยอมรับในระดับสากล ผ่านกระบวนการผลักดันจากกลไกการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของหน่วยงาน การพัฒนาภาคีเครือข่ายที่มีอยู่เดิมและการเสริมสร้างภาคีเครือข่ายใหม่ ๆ ที่ครอบคลุมระบบนิเวศข้อมูลใหม่ เพื่อให้สถิติทางการที่มีอยู่ของประเทศถูกใช้เป็นแหล่งอ้างอิงและอธิบายสถานการณ์ที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ในทุกระดับ

1.2 พัฒนาสถิติทางการที่สร้างคุณค่าด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการพัฒนาระบบสถิติ ตั้งแต่การสนับสนุนกระบวนการผลิตสถิติให้รวดเร็ว ทันต่อเวลา และการผลิตสถิติจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้สถิติที่เพิ่มมากขึ้น การบูรณาการสถิติระหว่างหน่วยงานเพื่อการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากสถิติร่วมกันภายใต้กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐที่สนับสนุนการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่รัฐบาลดิจิทัล ไปจนถึงการยกระดับการให้บริการสถิติที่หลากหลายในเชิงรุกผ่านสื่อดิจิทัล และสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ (Social media platform) ที่ตอบสนองต่อสถานการณ์และผู้ใช้ในแต่ละกลุ่มอย่างทั่วถึง พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

1.3 พัฒนากำลังคนและองค์ความรู้ด้านสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นให้บุคลากรภาครัฐมีองค์ความรู้ ทักษะด้านสถิติและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้หน่วยงานสามารถวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากสถิติในการกำหนดนโยบาย วางแผน และติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง มีแนวปฏิบัติที่ตีร่วมกันและพัฒนาจนเกิดเป็นสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสามารถและสมรรถนะที่จำเป็นด้านสถิติต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบสถิติของประเทศ ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาชน เพื่อให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งและเป็นเครือข่ายการพัฒนาสถิติที่ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคใหม่

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านข้อมูลและสถิติทั้งในระดับประเทศและสากล มุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนสู่ผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม

โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนระบบสถิติทั้งในระดับประเทศและพื้นที่ ให้มีสถิติที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ตอบโจทย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และประเด็นการพัฒนาสำคัญในแต่ละจังหวัด รวมทั้งมีการบริการสถิติที่หลากหลายให้ประชาชนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1** การพัฒนาระบบสถิติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและพื้นที่
- กลยุทธ์ที่ 1 ยกระดับกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติ และส่งเสริมบทบาทภาคีเครือข่ายให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาระบบสถิติ
- กลยุทธ์ที่ 2 เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในระบบนิเวศข้อมูลใหม่เข้ามาเป็นภาคีเครือข่ายการพัฒนาระบบสถิติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 2** การพัฒนาสถิติทางการให้มีคุณภาพตามสากล
- กลยุทธ์ที่ 1 จัดทำสถิติทางการที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ
- กลยุทธ์ที่ 2 ผลักดันการพัฒนาสถิติทางการให้มีคุณภาพ ตามหลักปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ 3** การพัฒนาต่อยอดการให้บริการสถิติทางการให้เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง
- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการสถิติด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ มาใช้ในการสร้างบริการ สถิติทางการให้ทันสถานการณ์ และตรงความต้องการของผู้ใช้
- ยุทธศาสตร์ที่ 4** การยกระดับการพัฒนากำลังคนด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัล
- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนากำลังคนด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัลร่วมกับภาคีเครือข่าย
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ด้านสถิติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5** การพัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน
- กลยุทธ์ที่ 1 สร้างสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศ
- กลยุทธ์ที่ 2 นำสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติไปใช้ประโยชน์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

โดยกลยุทธ์ภายใต้ 5 ยุทธศาสตร์ตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ได้ถูกกำหนดให้ครอบคลุมประเด็นการพัฒนาด้านสถิติของประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การพัฒนาบุคลากรและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับความต้องการใช้สถิติของประเทศ การพัฒนาคุณภาพและกระบวนการทางสถิติให้ทันสมัย ผ่านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบนิเวศข้อมูลใหม่ ตลอดจนการพัฒนารูปแบบการให้บริการสถิติที่ทำให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่อผู้ใช้ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับความสามารถทางสถิติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

แผนที่ยุทธศาสตร์

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีระบบสถิติที่เชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาสถิติทางการที่สร้างคุณค่าในการใช้ประโยชน์สู่ความยั่งยืน”

เป้าประสงค์	สถิติทางการที่มีคุณภาพและสร้างคุณค่าในการใช้ประโยชน์เพื่อการวางแผนและขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยอย่างทันการณ์				
พันธกิจ	1. เพิ่มความสามารถทางสถิติของประเทศไทยตามมาตรฐานสากลผ่านการมีส่วนร่วม	2. พัฒนาสถิติทางการที่สร้างคุณค่าด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน	3. พัฒนากำลังคนและองค์ความรู้ด้านสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน		
ยุทธศาสตร์	1. การพัฒนาระบบสถิติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและพื้นที่	2. การพัฒนาสถิติทางการที่มีคุณภาพตามสากล	3. การพัฒนาต่อยอดการให้บริการสถิติทางการให้เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง	4. การยกระดับพัฒนากำลังคนด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัล	5. การพัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน
เป้าหมายยุทธศาสตร์	1. ระบบสถิติของประเทศไทยมีความน่าเชื่อถือ	2. สถิติทางการมีคุณภาพตามสากล	3. การให้บริการสถิติทางการที่ตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน	4. กำลังคนในระบบสถิติมีสมรรถนะสูงในการผลิตและการใช้สถิติ	5. ประเทศไทยมีสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ
ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> ดัชนีสมรรถนะทางสถิติของประเทศไทย (SPI) ร้อยละของการจัดทำกรอบตัวอย่างที่มีการบูรณาการข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียน 	<ol style="list-style-type: none"> ร้อยละของสถิติทางการที่ได้รับการพัฒนาเพื่อตอบสนองชีวิตการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ร้อยละของสถิติทางการที่ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละของสถิติทางการที่ให้บริการในรูปแบบมาตรฐาน SDMX 	<ol style="list-style-type: none"> ร้อยละของสถิติทางการที่มีการเผยแพร่บนระบบ GD Catalog ร้อยละของหน่วยงานที่สามารถผลิต Business intelligence ดัชนี The Open Data Inventory index จำนวนสถิติทางการที่ให้บริการด้วยเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ 	<ol style="list-style-type: none"> ร้อยละของบุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถทางด้านสถิติตามรอบที่กำหนด จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีจากการขับเคลื่อนระบบสถิติประเทศไทย 	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติ (Knowledge asset) จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับทุกภาคส่วน
กลยุทธ์	<ol style="list-style-type: none"> ยกระดับกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติ และส่งเสริมบทบาทภาคีเครือข่ายให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาระบบสถิติ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในระบบนิเวศข้อมูลใหม่เข้ามาเป็นภาคีเครือข่ายพัฒนาระบบสถิติ 	<ol style="list-style-type: none"> จัดทำสถิติทางการที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ผลักดันการพัฒนาสถิติทางการให้มีคุณภาพ ตามหลักปฏิบัติ เพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการสถิติด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ มาใช้ในการสร้างบริการ สถิติทางการให้ทันสถานการณ์ และตรงความต้องการของผู้ใช้ 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนากำลังคนด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัลร่วมกับภาคีเครือข่าย พัฒนาและส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ด้านสถิติ 	<ol style="list-style-type: none"> สร้างสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศ นำสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติไปใช้ประโยชน์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
แผนงาน/โครงการ/มาตรการ	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายผ่านประเด็นการพัฒนาในระดับประเทศและพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อต่อยอดชีวิตระดับนานาชาติให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในระบบนิเวศข้อมูลใหม่ ยกระดับความเชื่อมั่นต่อระบบสถิติ 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนานโยบายสถิติทางการที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ขับเคลื่อนคุณภาพและมาตรฐานสถิติ 	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้มีการลงทะเบียนสถิติทางการในระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ พัฒนาแพลตฟอร์มบริการสถิติทางการด้วยระบบสถิติอัจฉริยะ พัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสารสถิติทางการสู่การใช้ประโยชน์ของประชาชนผ่านช่องทางที่หลากหลายและครอบคลุม 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาสมรรถนะกำลังคนในระบบสถิติสำหรับโลกดิจิทัล บริหารจัดการความรู้ด้านสถิติ 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติประเทศไทย ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติเพื่อการใช้ประโยชน์ในวงกว้าง
ภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อน	หน่วยงานภาครัฐ (ส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น) ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน กลุ่มนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย ประชาชน และอื่น ๆ				

บทที่ 4

เป้าหมายของยุทธศาสตร์ กลยุทธ์
และแผนงาน โครงการ มาตรการ

เอกสารฉบับร่าง

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบสถิติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและพื้นที่

1. สถานการณ์การพัฒนา

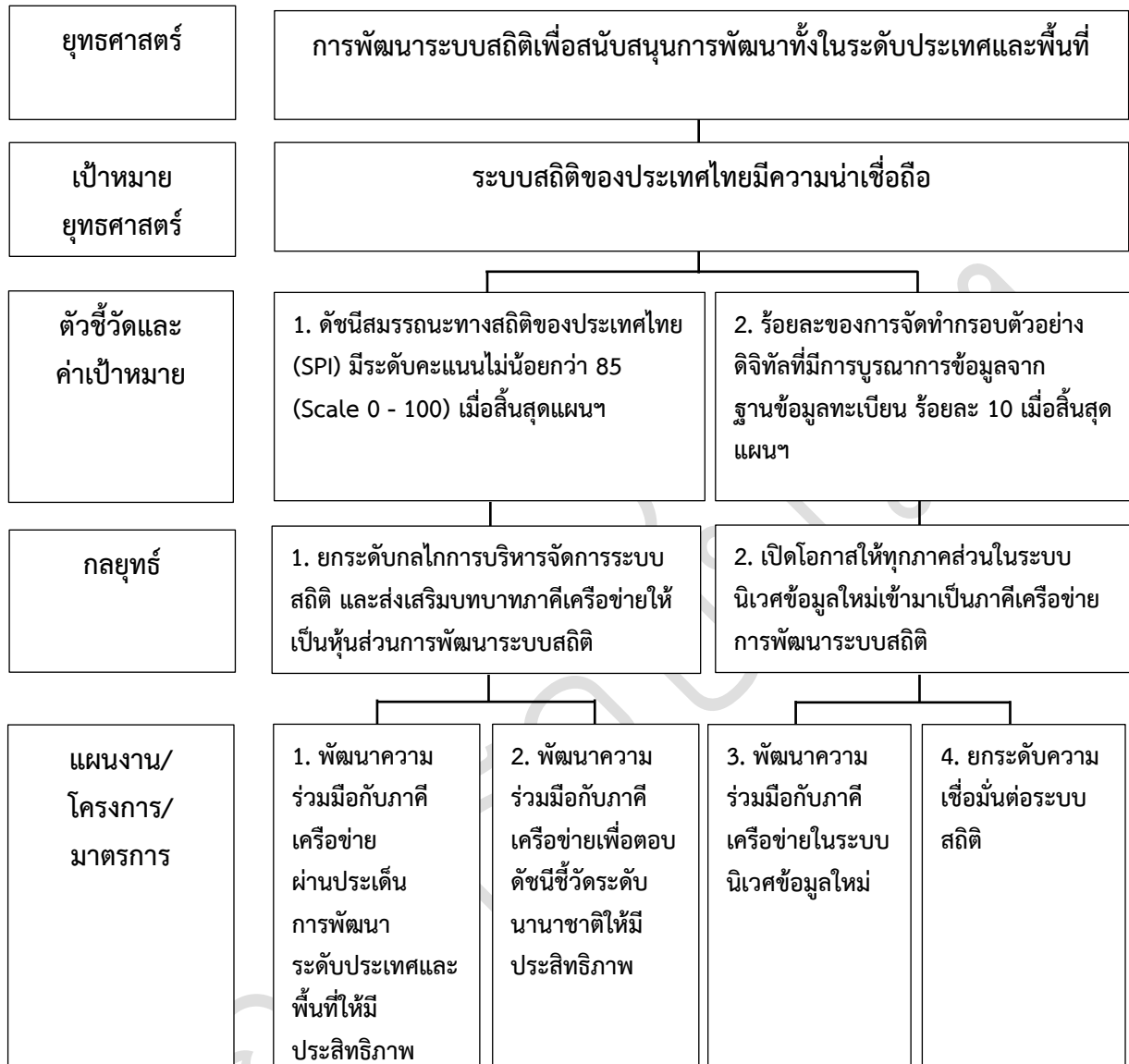
การพัฒนาประเทศในปัจจุบันมีความต้องการสถิติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศให้เกิดความยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ของหน่วยงานให้มีความสอดคล้องกันทั้งในระดับภารกิจและพื้นที่ ประกอบกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทำให้เกิดระบบนิเวศข้อมูลใหม่ ส่งผลให้มีผู้ผลิต ผู้ใช้ และรูปแบบข้อมูลหลากหลายมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว การพัฒนาระบบสถิติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ จึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและกระบวนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายใหม่ ๆ โดยเฉพาะภาคประชาสังคม ภาคเอกชน นักวิชาการและนักวิทยาศาสตร์ และสถาบันการศึกษา พร้อมทั้ง มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถทางสถิติ เพื่อผลิตสถิติทางการที่ตอบโจทย์ประเด็นการพัฒนาสำคัญและสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์จากสถิติในการพัฒนาประเทศในทุกๆระดับ

แม้ดัชนีสมรรถนะทางสถิติของประเทศไทย (SPI) ระหว่างปี 2559 - 2565 จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นในการพัฒนางานด้านสถิติของประเทศ ทั้งในด้านการผลิต แหล่งข้อมูล การเผยแพร่ การใช้ประโยชน์ และโครงสร้างพื้นฐาน ดังนั้น แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 จึงได้กำหนดเป้าหมายดัชนี SPI ของประเทศที่เพิ่มขึ้นจากเดิม เพื่อยกระดับของการพัฒนาให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม และยังสนับสนุนการบรรลุ SDGs ในเป้าหมายที่ 17 อีกด้วย

2. เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

เป้าหมาย	ระบบสถิติของประเทศไทยมีความน่าเชื่อถือ
ตัวชี้วัดที่ 1	ดัชนีสมรรถนะทางสถิติของประเทศไทย (SPI) มีระดับคะแนนไม่น้อยกว่า 85 (Scale 0 - 100) เมื่อสิ้นสุดแผนฯ
ตัวชี้วัดที่ 2	ร้อยละของการจัดทำกรอบตัวอย่างดิจิทัลที่มีการบูรณาการข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียน ร้อยละ 10 เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

3. แผนที่ยุทธศาสตร์ที่ 1

4. กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 ยกระดับกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติ และส่งเสริมบทบาทภาคีเครือข่ายให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ระบบสถิติ โดยการพัฒนากลไกการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทั้งผู้ผลิตสถิติ (Supply) และผู้ใช้สถิติ (Demand) เพื่อให้การพัฒนา ระบบสถิติของประเทศไทยสามารถตอบสนองต่อนโยบาย ยุทธศาสตร์ และประเด็นการพัฒนาที่สำคัญทั้งในระดับประเทศและพื้นที่ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและสภาวะวิกฤตต่าง ๆ รวมทั้งสามารถสนับสนุนขีดความสามารถในด้านอื่น ๆ ของประเทศตามดัชนีและตัวชี้วัดระดับนานาชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

แนวทางการดำเนินงาน

- 1) พัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายการพัฒนา เพื่อการผลิตและพัฒนาสถิติทางการตามประเด็นการพัฒนาในระดับประเทศและพื้นที่ที่มีความพร้อมและเพียงพอต่อการใช้งาน รวมถึงสถิติทางการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และประเด็นปัญหาที่สำคัญเชิงพื้นที่ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติอย่างต่อเนื่อง เพื่อพิจารณาแนวทางและรูปแบบการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการกำหนดกิจกรรมความร่วมมือเพื่อยกระดับความสามารถทางสถิติของประเทศ
- 2) ติดตามตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นจัดทำดัชนีชี้วัดระดับนานาชาตินำไปใช้ เพื่อให้มีการผลิตหรือพัฒนาสถิติทางการที่มีคุณภาพ สามารถสะท้อนสถานการณ์ของประเทศได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศหรือสำนักงานสถิติต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เชิงวิชาการและแนวปฏิบัติที่ดีทางสถิติสำหรับเป็นแนวทางหรือต้นแบบในการพัฒนาระบบสถิติของประเทศ

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

- 1) **พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายผ่านประเด็นการพัฒนาในระดับประเทศและพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพ** โดยบูรณาการความร่วมมือและแนวทางการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านสถิติภาครัฐ ทั้งในระดับภารกิจและระดับพื้นที่ เพื่อรวบรวมและบูรณาการสถิติทางการที่สนับสนุนการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้รัฐบาล หน่วยงาน ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้บริหารในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอื่น ๆ สามารถนำข้อมูลจากหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ ตลอดจนกำหนดค่านิยาม แหล่งข้อมูล หรือวิธีการจัดทำหรือผลิตสถิติที่มีความต้องการใช้แต่ยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ (Data gap) เช่น โมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) เศรษฐกิจดิจิทัล อุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง อุตสาหกรรมสีเขียว ฝุ่น PM 2.5 และข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse gas emission) เป็นต้น เพื่อให้มีการจัดเก็บข้อมูลใหม่อย่างเป็นระบบเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ และปรับปรุงกลไกการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

หน่วยงานหลัก สสช./สศช./สงป.

หน่วยงานสนับสนุน สวทช.

- 2) **พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อต่อบันทึกชี้วัดระดับนานาชาติให้มีประสิทธิภาพ** โดยติดตาม ตรวจสอบ และจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลเบื้องต้นจัดทำดัชนีชี้วัดระดับนานาชาตินำไปใช้ เช่น ตัวชี้วัดตามเป้าหมาย SDGs และประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานนโยบาย หน่วยงาน สถาบันการศึกษา และภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อการผลิตและพัฒนาสถิติทางการที่ต่อบันทึกชี้วัดระดับนานาชาติ รวมทั้งการพัฒนาตัวชี้วัดที่สำคัญอื่น ๆ ที่สะท้อนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศ

หน่วยงานหลัก สสช./สศช.

หน่วยงานสนับสนุน สถาบันอุดมศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในระบบนิเวศข้อมูลใหม่เข้ามาเป็นภาคีเครือข่ายการพัฒนา ระบบสถิติ โดยพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบนิเวศข้อมูลใหม่ (New data ecosystem) ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน กลุ่มนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย ประชาชน และอื่น ๆ เพื่อผลักดันให้เกิดการผลิต และใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ ที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่า สะดวก รวดเร็ว และตอบสนองความต้องการ

ที่เพิ่มขึ้นและหลากหลายของสังคม รวมทั้งประเด็นหรือนโยบายการพัฒนาที่ต้องใช้ตัวชี้วัดและสถิติใหม่ ๆ ในการติดตามและประเมินผล โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

แนวทางการดำเนินงาน

1) พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในระบบนิเวศข้อมูลใหม่ โดยกำหนดกิจกรรมความร่วมมือและแนวทางการทำงานร่วมกับเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การบูรณาการสถิติเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน การผลิตสถิติทางการจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ตลอดจนการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกฎหมาย โครงสร้างพื้นฐาน เสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการแบ่งปันความรู้ และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาระบบสถิติในบริบทที่เหมาะสมกับสังคมไทยยุคใหม่

2) กำหนดองค์ประกอบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นต่อระบบสถิติของประเทศ พร้อมทั้งประเมินผลความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดความเชื่อมั่นทั้งในระดับสากล ประเทศ และประชาชน

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) **พัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในระบบนิเวศข้อมูลใหม่** โดยสร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคม ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน กลุ่มนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย เพื่อการผลิตสถิติทางการจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) หรือการพัฒนาวิธีการทางสถิติใหม่ ๆ เพื่อให้มีการผลิตหรือจัดทำสถิติทางการที่มีความต้องการใช้แต่ยังไม่มีหน่วยงานผลิต (Data gap) รวมทั้งการดำเนินงานในลักษณะโครงการนำร่องกับหน่วยงานและภาคีเครือข่ายดังกล่าว ในระดับพื้นที่ ระดับหน่วยงาน หรือตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อการพัฒนาและใช้ประโยชน์ร่วมกันของข้อมูลและสถิติจากแหล่งต่าง ๆ เช่น ฐานข้อมูลทะเบียน ข้อมูลจากการสำรวจตัวอย่าง ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ฐานข้อมูลระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP) ข้อมูลพิกัด และข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม เป็นต้น

หน่วยงานหลัก สสช.

หน่วยงานสนับสนุน ปค./พช./สศช./BDI/GISTDA/กสทช./สคก./สถาบันอุดมศึกษา

2) **ยกระดับความเชื่อมั่นต่อระบบสถิติ** โดยกำหนดองค์ประกอบ และจัดทำดัชนีความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานทางสถิติ ที่ครอบคลุมในด้านการบริหารจัดการระบบสถิติ (Statistical system) และความสัมพันธ์ของหน่วยงานกับผู้ใช้ ด้านสภาพแวดล้อมและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (Institutional environment) เช่น ความปลอดภัยของข้อมูล ความถูกต้อง โปร่งใส ด้านกระบวนการผลิตสถิติ (Statistical processes) และด้านผลลัพธ์หรือการใช้ประโยชน์จากสถิติ (Statistical outputs) ตาม National Quality Assurance Frameworks ขององค์การสหประชาชาติ รวมทั้งองค์ประกอบในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความปลอดภัย (Security) และทันสมัย ฯลฯ พร้อมทั้งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อประสานความร่วมมือด้านวิชาการและสื่อสารผลการดำเนินงานด้านสถิติเพื่อยกระดับความเชื่อมั่นอย่างต่อเนื่อง

หน่วยงานหลัก สสช.

หน่วยงานสนับสนุน สถาบันอุดมศึกษา/สพร.

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสถิติทางการให้มีคุณภาพตามสากล

1. สถานการณ์การพัฒนา

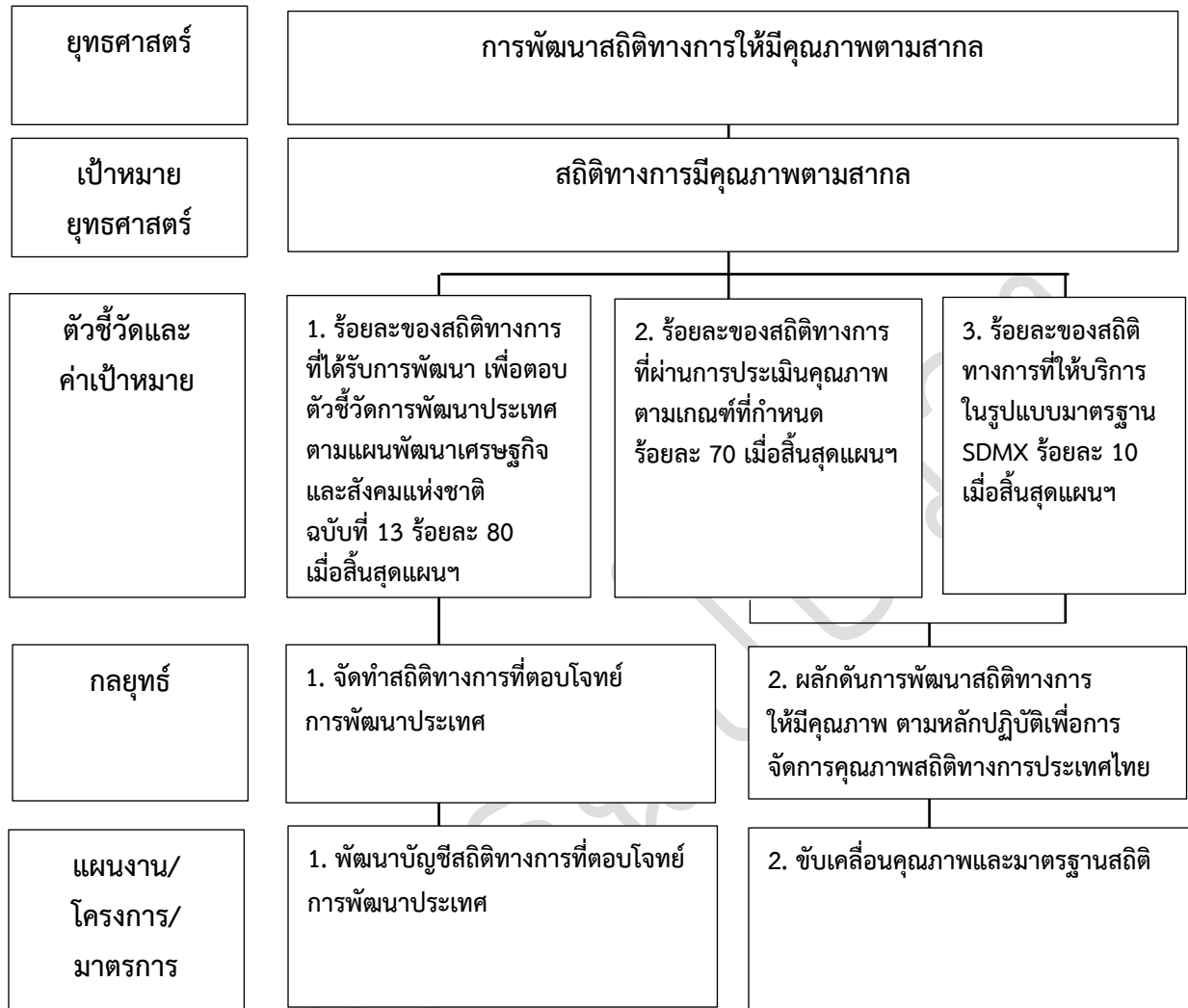
การพัฒนาระบบสถิติตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยที่ผ่านมาจะมุ่งเน้นการพัฒนาสถิติให้เพียงพอสำหรับตอบโจทย์ตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศเป็นหลัก สำหรับแผนแม่บทฉบับนี้จะขยายขอบเขตการดำเนินการเพิ่มเติม โดยพัฒนาสถิติดังกล่าวให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ตามกรอบหลักการพื้นฐานสถิติทางการของประเทศ 10 ประการ (FPOS) ที่คณะรัฐมนตรีได้ประกาศใช้ ซึ่งเป็นกรอบเชิงนโยบายสำหรับหน่วยงานใช้ในการจัดทำสถิติทางการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ภายใต้กลไกการบริหารจัดการระบบสถิติและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ปัจจุบัน หลักการพื้นฐานสถิติทางการได้ถูกนำมาปรับใช้เป็นหลักปฏิบัติในการจัดการคุณภาพการผลิตสถิติของประเทศไทย (TCoP) สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิต การเผยแพร่ และการให้บริการสถิติทางการที่มีคุณภาพของหน่วยงาน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการผลักดันให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในระดับหน่วยงาน พร้อมพัฒนาความรู้ด้านมาตรฐานสถิติของบุคลากรภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการติดตามและการประเมินคุณภาพสถิติทางการที่เป็นระบบต่อเนื่องจนสิ้นสุดแผน เพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อผู้ใช้ในทุกระดับ

2. เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

เป้าหมาย	สถิติทางการมีคุณภาพตามสากล
ตัวชี้วัดที่ 1	ร้อยละของสถิติทางการที่ได้รับการพัฒนา เพื่อตอบตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ร้อยละ 80 เมื่อสิ้นสุดแผนฯ
ตัวชี้วัดที่ 2	ร้อยละของสถิติทางการที่ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70 เมื่อสิ้นสุดแผนฯ
ตัวชี้วัดที่ 3	ร้อยละของสถิติทางการที่ให้บริการในรูปแบบมาตรฐาน SDMX ร้อยละ 10 เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

3. แผนที่ยุทธศาสตร์ที่ 2

4. กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 จัดทำสถิติทางการที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่จัดทำนโยบายและหน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูล เพื่อกำหนดรายการสถิติทางการที่จำเป็นต้องใช้ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศมีสถิติที่เพียงพอต่อการจัดทำนโยบาย วางแผน และการติดตามประเมินผลการพัฒนาในทุกๆระดับ

แนวทางการดำเนินงาน โดยนำตัวชี้วัดที่กำหนดในแผนระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 (แผนบูรณาการระหว่างหน่วยงาน) ที่เกี่ยวข้อง นโยบายสำคัญและประเด็นเร่งด่วน เช่น พัฒนาเศรษฐกิจใหม่ อุตสาหกรรมสีเขียว เทคโนโลยีขั้นสูง สตาร์ทอัพ โครงสร้างพื้นฐานการขนส่ง รวมถึง ตัวชี้วัดที่สำคัญในระดับสากล และยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับพื้นที่ มาใช้เป็นโจทย์ความต้องการด้านสถิติของประเทศ เพื่อวิเคราะห์และกำหนดรายการสถิติทางการที่สำคัญของประเทศและพื้นที่ พร้อมทั้งระบุสถานะ หน่วยงานรับผิดชอบ และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาของสถิติทางการดังกล่าว ตลอดจนสนับสนุนการเผยแพร่และบูรณาการสถิติทางการของประเทศให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวก

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) **พัฒนาบัญชีสถิติทางการที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ** โดยใช้ตัวชี้วัดตามที่กำหนดในแผนระดับที่ 1 แผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง SDGs และนโยบายสำคัญเร่งด่วนของประเทศ พร้อมทั้งบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผ่านกลไกคณะอนุกรรมการสถิติ 3 คณะ เพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชีสถิติทางการและกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ รวมทั้งการบูรณาการสถิติของแต่ละหน่วยงานตามบัญชีสถิติทางการทั้งในระดับภารกิจและพื้นที่ เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในการติดตามและขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

หน่วยงานหลัก สสช./สศช./สำนักงาน ป.ย.ป.

หน่วยงานสนับสนุน สถาบันอุดมศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ผลักดันการพัฒนาสถิติทางการให้มีคุณภาพ ตามหลักปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย โดยพัฒนามาตรฐานสถิติให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล พร้อมทั้งสนับสนุนการผลิตสถิติทางการที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมถึงการบริการสถิติตามมาตรฐาน SDMX เพื่อให้การบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า รวมทั้งมีการพัฒนาคุณภาพสถิติทางการตามหลักปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย (TCoP) เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้ในทุกภาคส่วน

แนวทางการดำเนินงาน

1) วิเคราะห์รายการสถิติทางการของประเทศ เพื่อจัดทำมาตรฐานสถิติให้สอดคล้องกับสากลและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นมาตรฐานสถิติของประเทศ เผยแพร่องค์ความรู้พัฒนาศักยภาพบุคลากรในหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ด้านมาตรฐาน และสนับสนุนการพัฒนาสถิติทางการตามมาตรฐานที่กำหนด ตลอดจนการนำข้อมูลสถิติทางการขึ้นเผยแพร่บนระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงานและลงทะเบียนบนระบบ GD Catalog ที่สามารถให้บริการตามมาตรฐาน SDMX

2) จัดทำเครื่องมือการจัดการคุณภาพสถิติทางการของประเทศ วิเคราะห์สถานการณ์และประเมินคุณภาพสถิติทางการ รวมทั้งสนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพสถิติทางการเพื่อยกระดับความเชื่อมั่นในการนำสถิติทางการไปใช้ประโยชน์

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) **ขับเคลื่อนคุณภาพและมาตรฐานสถิติ** โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนามาตรฐานสถิติกลางของประเทศเพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้เป็นแนวทางในการผลิตสถิติ และพัฒนาเครื่องมือการจัดการคุณภาพสถิติทางการของประเทศ เช่น แบบประเมินตนเอง (Self-Assessment Questionnaire) แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ คู่มือการประเมินคุณภาพสถิติทางการผ่านระบบ GD Catalog ซึ่งอาจใช้วิธีการประเมินด้วยตนเอง หรือให้หน่วยงานประเมินกันเอง (Peer to Peer Review) ควบคู่กับการสร้างองค์ความรู้และสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด เผยแพร่และให้ความรู้ด้านคุณภาพและมาตรฐานสถิติแก่ภาคีเครือข่ายในระบบนิเวศข้อมูลใหม่หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพ สามารถบูรณาการและแลกเปลี่ยนเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ ตลอดจนมีการวิเคราะห์และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสถิติทางการและการใช้มาตรฐานสถิติ รวมทั้งจัดทำแผนการประเมินคุณภาพสถิติทางการเพื่อประเมินคุณภาพสถิติทางการของประเทศ

หน่วยงานหลัก สสช.

หน่วยงานสนับสนุน สพร./BDI

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาต่อยอดการให้บริการสถิติทางการให้เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง

1. สถานการณ์การพัฒนา

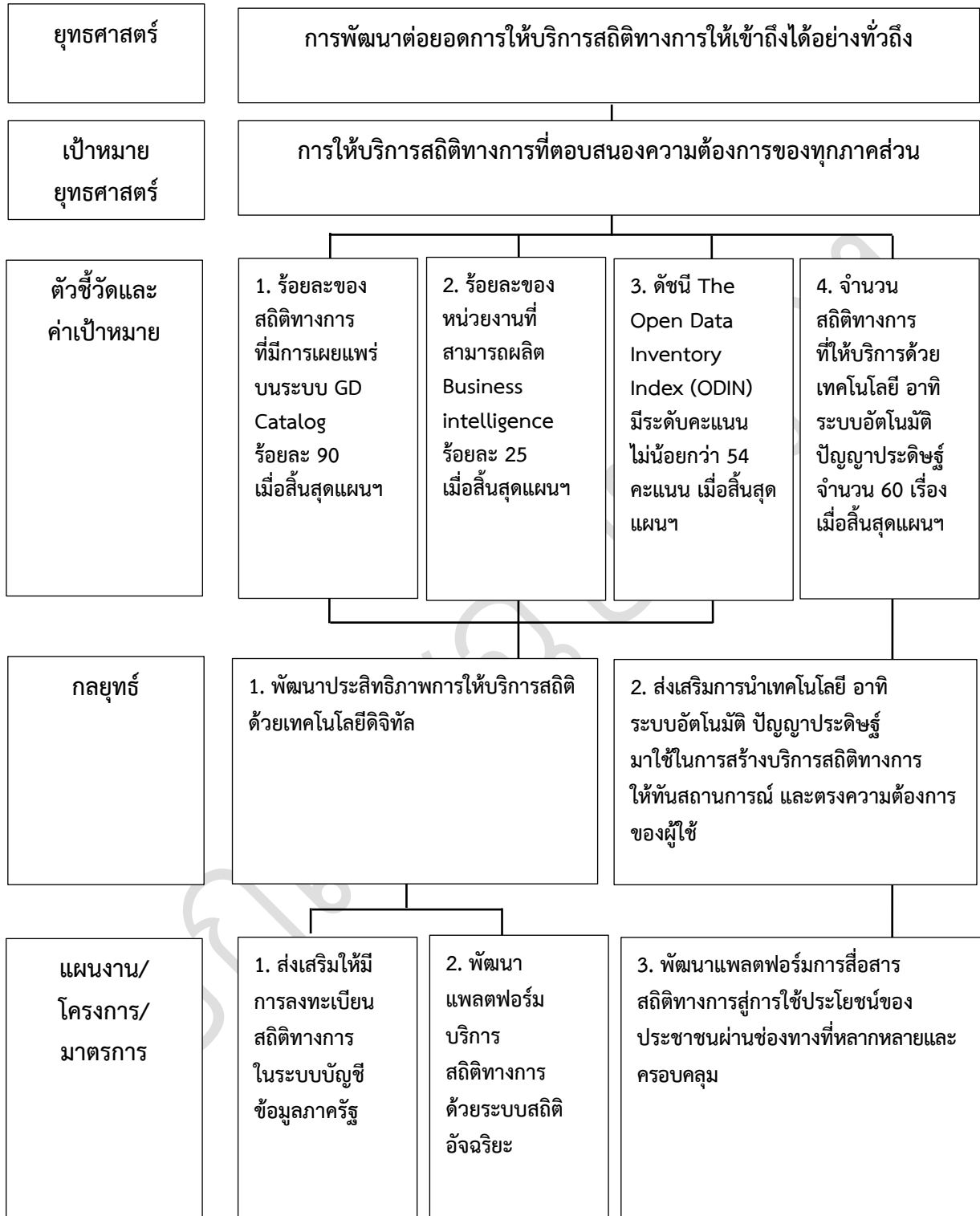
การเผยแพร่และบริการสถิติของประเทศไทย ตามดัชนี Open Data Inventory Index (ODIN) ที่จัดทำโดย Open Data Watch (ปี 2565) มีคะแนนดัชนีอยู่ที่ 48 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 99 จาก 195 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก ผลดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญที่ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งในมิติความครอบคลุม (Coverage) ของข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมิติการเปิดเผยข้อมูล (Openness) เพื่อยกระดับความสามารถทางสถิติของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว การพัฒนาระบบสถิติของไทยต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูล และสถิติภาครัฐ เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันและเปรียบเทียบกับต่างประเทศได้ การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) เพื่อรองรับการบูรณาการสถิติระหว่างหน่วยงานที่ครอบคลุมทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนารูปแบบการให้บริการสถิติที่ทันสมัย เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสถิติในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อสถานการณ์ และประเด็นสำคัญได้ทันที่

2. เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

เป้าหมาย	การให้บริการสถิติทางการที่ตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน
ตัวชี้วัดที่ 1	ร้อยละของสถิติทางการที่มีการเผยแพร่บนระบบ GD Catalog ร้อยละ 90 เมื่อสิ้นสุดแผนฯ
ตัวชี้วัดที่ 2	ร้อยละของหน่วยงานที่สามารถผลิต Business intelligence ร้อยละ 25 เมื่อสิ้นสุดแผนฯ
ตัวชี้วัดที่ 3	ดัชนี The Open Data Inventory Index (ODIN) มีระดับคะแนนไม่น้อยกว่า 54 คะแนน เมื่อสิ้นสุดแผนฯ
ตัวชี้วัดที่ 4	จำนวนสถิติทางการที่ให้บริการด้วยเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ จำนวน 60 เรื่อง เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

3. แผนที่ยุทธศาสตร์ที่ 3

4. กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการสถิติด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยพัฒนาการบริการและเผยแพร่สถิติทางการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงและใช้งานได้อย่างสะดวก รวมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มการให้บริการสถิติในรูปแบบใหม่ที่ทันสมัยเพื่อให้หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากสถิติทางการในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

1) สนับสนุนการจัดทำบัญชีข้อมูลหน่วยงานตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และการเผยแพร่สถิติทางการในระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) ที่มีความฉลาด และตอบสนองต่อการใช้งานที่ง่ายและสะดวก รวมทั้งสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูล (Data analytics) และใช้ประโยชน์จากระบบดังกล่าว เพื่อให้รัฐบาล หน่วยงาน จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอื่นๆ สามารถใช้ประโยชน์จากระบบ GD Catalog ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย และประเด็นสำคัญของการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและพื้นที่

2) พัฒนาแพลตฟอร์มบริการสถิติทางการด้วยระบบสถิติอัจฉริยะ (STAT intelligence) ที่สามารถให้บริการสถิติทางการและความสัมพันธ์ของชุดข้อมูลต่าง ๆ ในรูปแบบอัตโนมัติ สื่อสารและให้ความรู้การใช้ประโยชน์จาก STAT intelligence ที่ช่วยให้หน่วยงานสามารถนำไปวิเคราะห์เป็นสารสนเทศที่สนับสนุนการตัดสินใจ (Business intelligence: BI) หรือการติดตามและการประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) ส่งเสริมให้มีการลงทะเบียนสถิติทางการในระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ โดยสนับสนุนหน่วยงานจัดทำบัญชีข้อมูลตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ที่มีการจัดทำคำอธิบายข้อมูล (Metadata) ตามมาตรฐาน โดยมุ่งเน้นให้หน่วยงานนำขึ้นชุดข้อมูลและสถิติทางการที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในประเด็นต่าง ๆ เช่น ผู้สูงอายุ ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ แรงงาน และการท่องเที่ยว เป็นต้น และชุดข้อมูลหลักของหน่วยงาน (Master data) โดยเฉพาะข้อมูลทะเบียนเกี่ยวกับการทำธุรกรรมระหว่างภาครัฐกับประชาชนที่สามารถนำไปใช้ในการเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานภาครัฐและการให้บริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพและดียิ่งขึ้น ตามพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 รวมถึงการพัฒนา ระบบ GD Catalog ที่ฉลาดและตอบสนองการใช้งานที่ดียิ่งขึ้น รองรับการบริหารจัดการคุณภาพสถิติทางการหรือการประเมินคุณภาพผ่านระบบ GD Catalog เพื่อความเชื่อมั่นของผู้ใช้ ตลอดจนมีการให้ความรู้หน่วยงานในการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ประโยชน์จาก GD Catalog

หน่วยงานหลัก สสช./สำนักงาน ก.พ.ร./NECTEC/สพร./BDI/สศช.

หน่วยงานสนับสนุน สศก.

2) พัฒนาแพลตฟอร์มบริการสถิติทางการด้วยระบบสถิติอัจฉริยะ โดยพัฒนาระบบบริการสถิติที่มีความทันสมัย (STAT intelligence) ในรูปแบบ Web Service ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและสถิติกับประเด็นการพัฒนาที่สำคัญที่ทำให้เห็นภาพรวมของการพัฒนาในมิติต่าง ๆ อย่างสมดุล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงชุดข้อมูลและสถิติของหน่วยงานในรูปแบบ Open Application Programming Interface (Open API) จากระบบ GD Catalog หรืออื่น ๆ พร้อมทั้งเสริมสร้างความเข้าใจ และองค์ความรู้ของหน่วยงานในการพัฒนา Business intelligence ผ่านระบบ STAT intelligence

และเครื่องมืออื่น ๆ เพื่อขับเคลื่อนภารกิจ รวมทั้งการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย และ ประเด็นสำคัญของการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและพื้นที่

หน่วยงานหลัก สสช./BDI

หน่วยงานสนับสนุน สดช./NECTEC

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ มาใช้ในการสร้างบริการ สถิติทางการให้ทันสถานการณ์ และตรงความต้องการของผู้ใช้ โดยพัฒนารูปแบบการบริการและการสื่อสาร สถิติทางการ รวมถึงชุดข้อมูลที่สำคัญอื่น ๆ ที่ครอบคลุมทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนและทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก และรวดเร็ว พร้อมทั้งสามารถใช้อธิบาย สถานการณ์ของประเทศได้อย่างเที่ยงตรงบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์

แนวทางการดำเนินงาน จัดหาเครื่องมือที่รวบรวมปัญหาและความต้องการของสังคม จากแหล่งต่าง ๆ (Social listening tools) พร้อมทั้งจัดทำสถิติที่ตรงต่อความต้องการ (Powered content) สื่อสารและเผยแพร่สถิติดังกล่าว (Push) สู่อสาธารณะให้เกิดการรับรู้ โดยผ่านช่องทางที่หลากหลายและครอบคลุม สำหรับผู้ใช้แต่ละกลุ่ม รวมทั้งออกแบบและพัฒนาระบบอัตโนมัติหรือปัญญาประดิษฐ์ให้รองรับการดำเนินการ ดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) พัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสารสถิติทางการ **สู่การใช้ประโยชน์** ของประชาชนผ่าน **ช่องทางที่หลากหลายและครอบคลุม** โดยการรวบรวมประเด็นสำคัญที่สังคมหรือพื้นที่ให้ความสนใจจากสื่อต่าง ๆ หรือ Social listening tools พร้อมทั้งพัฒนาระบบบริการหรือนำเสนอสถิติทางการที่ตอบโจทย์ความต้องการ ดังกล่าว หรือเผยแพร่ให้ความรู้ที่ถูกต้องต่อประชาชนต่อสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งออกแบบ Powered content และ Social platform สำหรับผู้ใช้แต่ละกลุ่มเพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการเข้าถึงข้อมูลในทุกแพลตฟอร์ม (Platform) หรือจัดทำระบบการสื่อสารแบบ Machine learning + AI communication เพื่อตอบสนองต่อผู้ใช้ มากยิ่งขึ้น

หน่วยงานหลัก สสช.

หน่วยงานสนับสนุน สดช./NECTEC/กรมประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับการพัฒนากำลังคนด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัล

1. สถานการณ์การพัฒนา

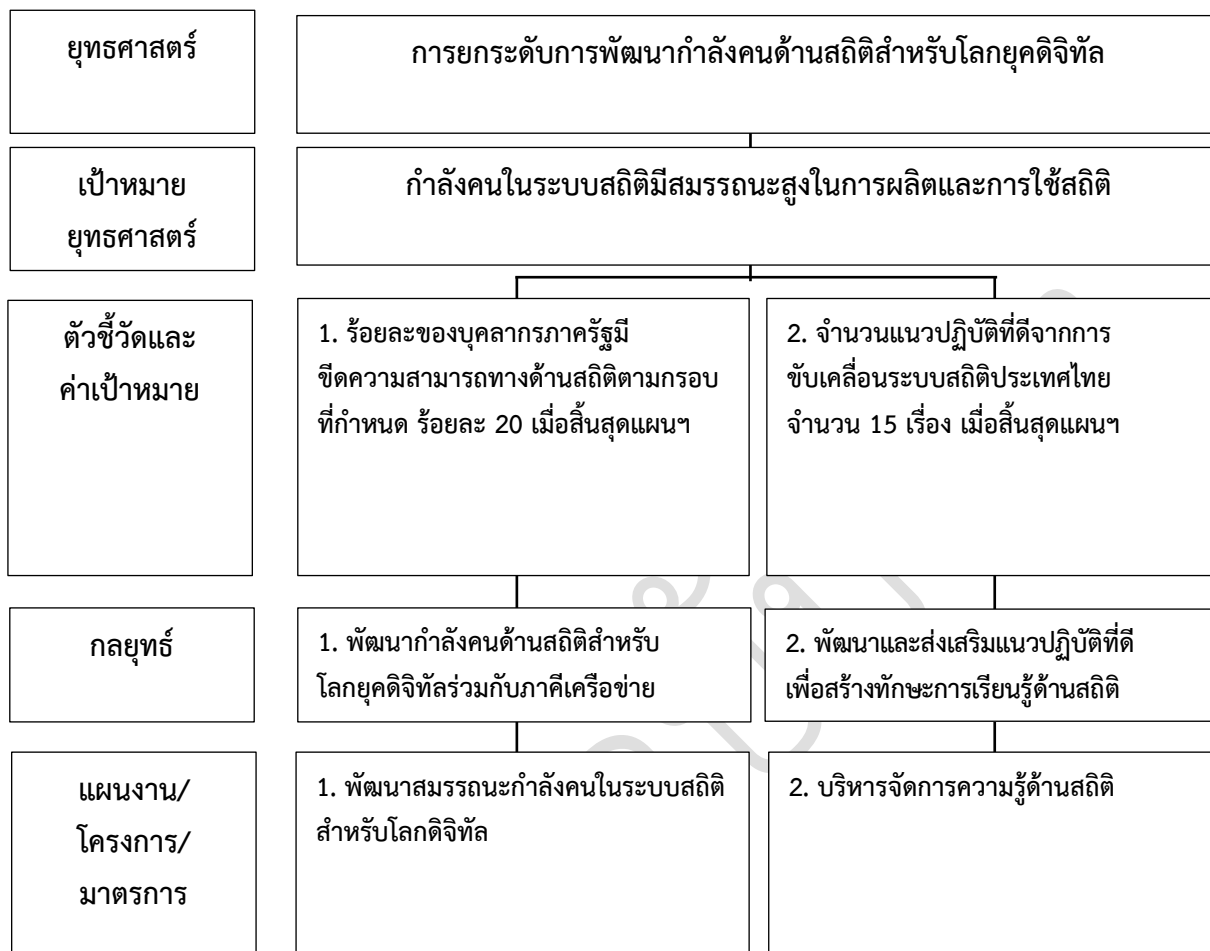
การพัฒนาภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยที่ผ่านมาได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสถิติและเทคโนโลยีดิจิทัลให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อให้สามารถนำไปใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็วและเกิดระบบนิเวศข้อมูลใหม่ ทำให้มีความต้องการใช้สถิติจากแหล่งใหม่ ๆ ที่สะดวก ทันสถานการณ์ และมีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้บุคลากรในหน่วยงานจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้สามารถใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

ดังนั้น การพัฒนาระบบสถิติในปัจจุบันจึงควรยกระดับการพัฒนาบุคลากรในระบบสถิติให้มีสมรรถนะสูงด้านการผลิตและการใช้สถิติ รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือกับเครือข่ายทางสถิติใหม่ ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาวิธีการหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Good practices) ที่สามารถนำมาปรับใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ ได้ พร้อมทั้งมีการให้ความรู้และเสริมสร้างวัฒนธรรมการใช้สถิติที่ดีให้กับเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านั้นด้วย

2. เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

เป้าหมาย	กำลังคนในระบบสถิติมีสมรรถนะสูงในการผลิตและการใช้สถิติ
ตัวชี้วัดที่ 1	ร้อยละของบุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถทางด้านสถิติตามกรอบที่กำหนด ร้อยละ 20 เมื่อสิ้นสุดแผนฯ
ตัวชี้วัดที่ 2	จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีจากการขับเคลื่อนระบบสถิติประเทศไทย จำนวน 15 เรื่อง เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

3. แผนที่ยุทธศาสตร์ที่ 4

4. กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนากำลังคนด้านสติสำหรับโลกยุคดิจิทัลร่วมกับภาคีเครือข่าย โดยพัฒนาองค์ความรู้ด้านสติและความสามารถของบุคลากรภาครัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนให้มีความรู้ มีทักษะและสมรรถนะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่ดี และสามารถสนับสนุนการพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้รองรับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน บูรณาการร่วมกับหน่วยงานเพื่อกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบันของบุคลากรภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตั้งแต่ความรู้สถิติในระดับพื้นฐานเพื่อเสริมสร้างค่านิยม และทัศนคติที่ดีด้านสถิติ ไปจนถึงการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และมาตรการที่เหมาะสมของรัฐบาล พัฒนาระบบการเรียนรู้และหลักสูตรที่เหมาะสมและเปิดกว้างให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา (Massive Open Online Courseware: MOOC) รวมทั้งมีการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) **พัฒนาสมรรถนะกำลังคนในระบบสถิติสำหรับโลกดิจิทัล** โดยจัดทำกรอบสมรรถนะความสามารถของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับระบบสถิติ มุ่งเน้นกำลังคนหรือบุคลากรภาครัฐ “ในด้านการผลิตและการใช้สถิติ” รวมถึง บุคลากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ให้มีองค์ความรู้และทักษะทางด้านสถิติที่ปรับตัวให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นในรูปแบบใหม่ที่มีความรวดเร็ว แม่นยำ และสะดวกมากยิ่งขึ้น เช่น การวิเคราะห์สถิติสมัยใหม่ (Modern statistical analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data analytics) การเรียนรู้ของเครื่อง (Machine learning) การเรียนรู้เชิงลึก (Deep learning) เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้เข้ามาเป็นเครือข่ายการพัฒนาสถิติ รวมทั้งให้ผู้กำหนดนโยบายมีข้อมูลและสถิติที่ทันสมัยรองรับการตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อนและมีผลกระทบในวงกว้าง เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเกิดภัยพิบัติหรือโรคระบาดต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปสู่การดำเนินมาตรการหรือการแก้ไขปัญหาได้ทัน่วงที นอกจากนี้ จะบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย สมาคม และหน่วยงานที่มีการจัดทำหรือประกาศมาตรฐานอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสถิติ เช่น มาตรฐานอาชีพนักวิเคราะห์ข้อมูล (Data analyst) อาชีพนักวิเคราะห์ข้อมูลธุรกิจ (Business intelligence analyst) และอาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านวิศวกรรมข้อมูล เป็นต้น เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้และหลักสูตรที่เหมาะสม รวมถึงจัดเวทีให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัลในลักษณะที่ได้ประโยชน์ร่วมกัน (Win-win situation) ในภาคีเครือข่ายระบบสถิติ

หน่วยงานหลัก สสช./สำนักงาน ก.พ.

หน่วยงานสนับสนุน สดช./สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ/BDI/สพร./ศร./สถาบันอุดมศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ด้านสถิติ โดยการศึกษาและร่วมกันพัฒนาวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่นำไปสู่ความสำเร็จ เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดีในการขับเคลื่อนระบบสถิติของประเทศ ที่หน่วยงานสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

แนวทางการดำเนินงาน โดยจัดทำเกณฑ์หรือข้อกำหนดของแนวปฏิบัติที่ดีจากการขับเคลื่อนระบบสถิติประเทศไทย มีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีจากการดำเนินงานของหน่วยงานที่ผลิตหรือหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์จากสถิติในด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้เกิดเป็นแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกัน พร้อมทั้งเผยแพร่และแบ่งปันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการหรือขั้นตอนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับภารกิจของแต่ละหน่วยงาน

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) **บริหารจัดการความรู้ด้านสถิติ** โดยจัดทำข้อกำหนดองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่ดีจากการขับเคลื่อนระบบสถิติของหน่วยงานทั้งในด้านการผลิต การวิเคราะห์ หรือหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์จากสถิติ พร้อมทั้งจัดให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้หรือแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรวบรวมเผยแพร่ และแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีดังกล่าว เช่น คู่มือการปฏิบัติงาน แนวทางการปฏิบัติ นวัตกรรม งานวิจัย หนังสือ หรืออื่น ๆ เป็นต้น

หน่วยงานหลัก สสช.

หน่วยงานสนับสนุน สถาบันอุดมศึกษา/สพร.

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน

1. สถานการณ์การพัฒนา

การพัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ เป็นเรื่องที่สำคัญที่ทั่วโลกให้ความสำคัญเพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นความรู้ในภาคปฏิบัติ (Know-how) ที่หน่วยงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และเป็นส่วนสำคัญในการสร้างคุณค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ประเทศอังกฤษ ที่มีแนวทางในการบริหารสินทรัพย์ทางความรู้ของภาครัฐ พร้อมทั้งเผยแพร่สินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติ (Knowledge asset) ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์จำนวนมาก²² สำหรับประเทศไทยมีหน่วยงานที่มีองค์ความรู้ด้านสถิติจำนวนมาก แต่ยังขาดกระบวนการในการรวบรวมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่มีอยู่ให้เป็นสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าต่อประเทศ

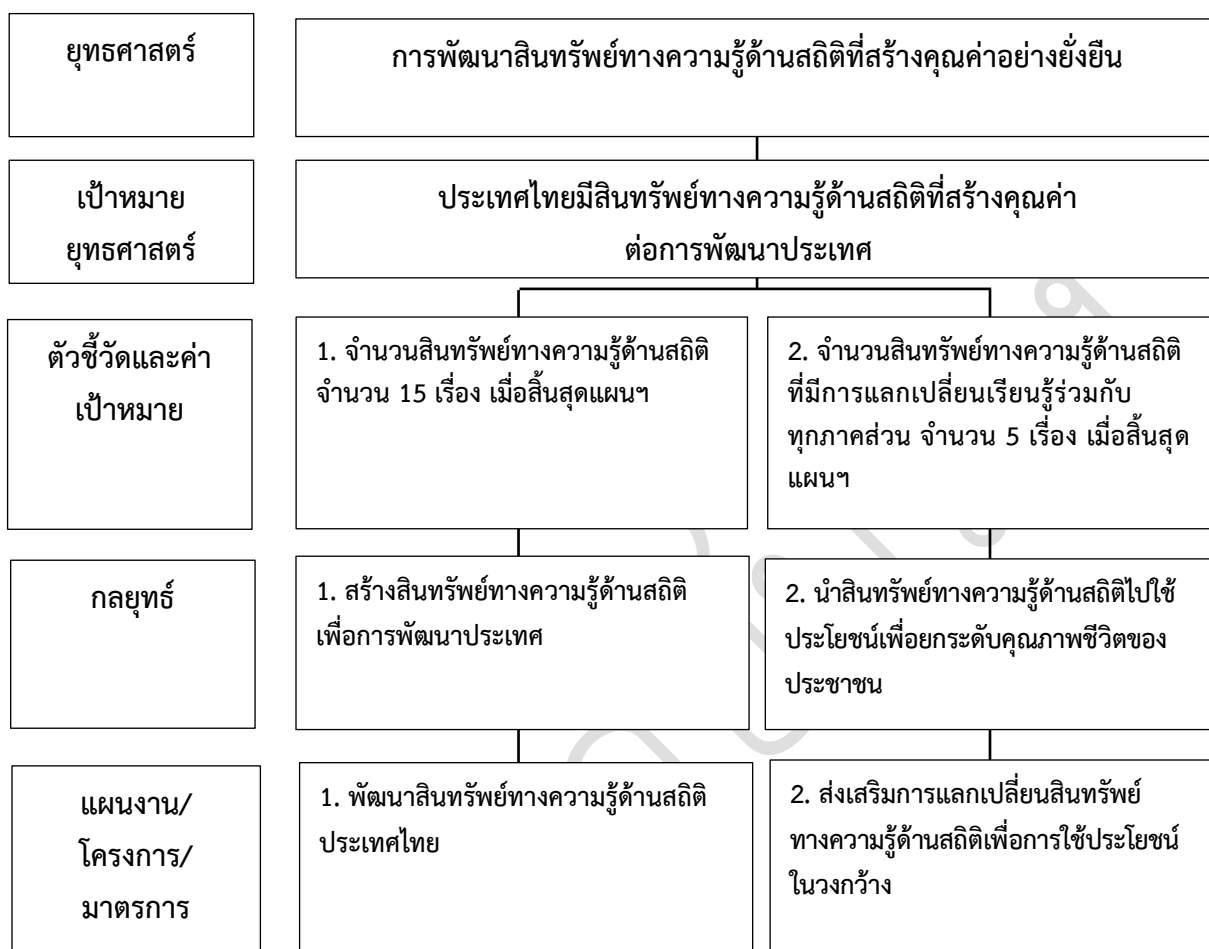
ดังนั้น การพัฒนาระบบสถิติในปัจจุบันจึงควรให้ความสำคัญต่อการบูรณาการการดำเนินงานกับเครือข่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาองค์ความรู้หรือแนวปฏิบัติที่ดีให้เป็นสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่หน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปใช้สนับสนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เป้าหมาย ตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

เป้าหมาย	ประเทศไทยมีสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศ
ตัวชี้วัดที่ 1	จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติ จำนวน 15 เรื่อง เมื่อสิ้นสุดแผนฯ
ตัวชี้วัดที่ 2	จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับทุกภาคส่วน จำนวน 5 เรื่อง เมื่อสิ้นสุดแผนฯ

²² <https://www.ons.gov.uk/search?q=Knowledge+asset> สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2565

3. แผนที่ยุทธศาสตร์ที่ 5

4. กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยศึกษาองค์ความรู้ทางสถิติจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาเป็นสินทรัพย์ความรู้ด้านสถิติ สำหรับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

แนวทางการดำเนินงาน โดยกำหนดหัวข้อและศึกษาองค์ความรู้ทางสถิติที่ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาประเทศอื่น ๆ (แผนระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง) เป้าหมายการพัฒนายั่งยืน หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างและบริหารจัดการองค์ความรู้ดังกล่าวไปถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในรูปแบบที่เข้าใจง่าย พร้อมทั้งติดตามและปรับปรุงให้เป็นสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) **พัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสติประเทศไทย** โดยกำหนดนิยามและองค์ประกอบของสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสติของประเทศ ที่สามารถตอบสนองหรือขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับจังหวัด หรือ SDGs ซึ่งอาจมีหลายระดับ เช่น ระดับสารสนเทศ (Information assets) ที่เป็นข้อมูล สติ และสารสนเทศภายใต้สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ระดับนวัตกรรม (Innovation) ที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ กระบวนการหรือวิธีการทำงานใหม่ ๆ และระดับความรู้เชิงปฏิบัติ (Know-how) ที่เกี่ยวกับวิธีการทำบางสิ่งบางอย่างที่มีประโยชน์และสร้างคุณค่า/มูลค่าได้ พร้อมทั้งบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ทางสติ ตั้งแต่กระบวนการกำหนดเป้าหมาย การสร้างและรวบรวมองค์ความรู้ ไปจนถึงการแลกเปลี่ยน ถอดบทเรียนและประสบการณ์ สำหรับนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา หรือกำหนดนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานหลัก สสช.

หน่วยงานสนับสนุน สถาบันอุดมศึกษา/สปร./สศช.

กลยุทธ์ที่ 2 นำสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสติไปใช้ประโยชน์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยบูรณาการระหว่างหน่วยงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อแบ่งปันและแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสติให้เกิดการต่อยอดและใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ

แนวทางการดำเนินงาน โดยกำหนดกิจกรรมความร่วมมือและแนวทางการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายในการสนับสนุนการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสติเพื่อการใช้ประโยชน์ในวงกว้าง พร้อมทั้งการเผยแพร่สินทรัพย์ทางความรู้ ให้ทุกภาคส่วนเข้าใจและสามารถนำไปใช้ได้ง่ายขึ้น

แผนงาน โครงการ และมาตรการ

1) **ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสติเพื่อการใช้ประโยชน์ในวงกว้าง** โดยจัดให้มีการเผยแพร่ แบ่งปันสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชน ผ่านเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและเครือข่ายภาคีต่าง ๆ ทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ

หน่วยงานหลัก สสช.

หน่วยงานสนับสนุน สถาบันอุดมศึกษา/สปร./สศช.

เอกสารฉบับร่าง

บทที่ 5

การขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ

เอกสารฉบับร่าง

การดำเนินการภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570) ต้องอาศัย การบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ต้นทางในการกำหนดทิศทาง และยุทธศาสตร์ ที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ของประเทศ การขับเคลื่อนการดำเนินการในระดับพื้นที่ ภารกิจ และ นโยบาย ภายใต้กลไกการบริหารจัดการระบบสถิติที่มีประสิทธิภาพ ไปจนถึงการติดตามและการประเมินผล เพื่อการทบทวนปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้สามารถบรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีระบบสถิติที่เชื่อถือได้ เพื่อพัฒนาสถิติทางการที่สร้างคุณค่าในการใช้ประโยชน์สู่ความยั่งยืน” ต่อไป

1. หลักการขับเคลื่อนแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

1.1 การกระจายความรับผิดชอบในการจัดทำสถิติทางการ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและความรู้สึก เป็นเจ้าของ (Ownership) ให้หน่วยงานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาสถิติทางการของประเทศ ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับระบบสถิติ แบบกระจายงานของไทย

1.2 การบูรณาการความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายในทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ (ส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น) ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน กลุ่มนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย ประชาชน ผ่านกลไกการกำกับและติดตามการดำเนินงานร่วมกัน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถิติประเทศไทย คณะอนุกรรมการสถิติ 3 คณะ คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ และคณะกรรมการสถิติระดับ จังหวัด เพื่อสร้างการรับรู้และการยอมรับที่ก่อให้เกิดการพัฒนาในทุกมิติของสังคมอย่างรอบด้านที่สอดคล้องกัน ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของงาน รวมทั้งการพัฒนาเครือข่ายทางวิชาการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบนิเวศข้อมูลใหม่ เพื่อสร้างระบบสถิติให้มีความ ทันสมัย กล่าวคือมีการพัฒนาสถิติเพื่อตอบสนองความต้องการใหม่ ๆ ของสังคมอยู่ตลอดเวลา

1.3 การมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถทางสถิติของประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ที่เชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน เพื่อนำไปสู่แผนงาน โครงการ และมาตรการในการดำเนินการในแต่ละด้าน ที่เสริมกันให้สามารถยกระดับความสามารถทางสถิติของประเทศในภาพรวม

1.4 การใช้วงจรเดมมิง (Deming cycle) หรือ PDCA ในการบริหารจัดการแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเมื่อแผนได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วจะมีการเผยแพร่ ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อนำแผนไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับภารกิจและพื้นที่ มีการติดตาม ผลการดำเนินงานผ่านกลไก แผนงาน โครงการ และมาตรการต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการปรับปรุงและทบทวนแนวทางการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

2. ความร่วมมือทางสถิติระหว่างประเทศ

2.1 กรอบความร่วมมือในระดับสากล ที่ประเทศไทยจะต้องคำนึงถึงในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ทางสถิติระหว่างประเทศ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำมาประยุกต์ใช้ ภายใต้กรอบความร่วมมือ 2 ประการ คือ

2.1.1 คณะกรรมการสถิติแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Statistical Commission: UNSC) ที่เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาด้านสถิติของโลกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งการพัฒนามาตรฐาน การจัดทำแนกประเภท แนวคิด ระเบียบวิธีและขั้นตอนปฏิบัติ ตลอดจนนโยบายและการดำเนินการเพื่อขยาย ความร่วมมือและการพัฒนาสถิติไปยังทุกประเทศ

2.1.2 องค์การความร่วมมือด้านสถิติเพื่อการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 (PARIS21) ที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความสามารถทางสถิติให้ประเทศกำลังพัฒนา และเพิ่มการใช้ประโยชน์จากสถิติเพื่อการตัดสินใจให้กับประเทศต่าง ๆ

โดยความร่วมมือหลักดังกล่าว เป็นกรอบที่ใช้อ้างอิงในการทำงาน การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่ต้องคำนึงถึงหรือนำมาพิจารณาในการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังมีองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ เช่น องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การอนามัยโลก (WHO) เป็นต้น ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาระเบียบวิธีทางสถิติ และแนวปฏิบัติในการรวบรวมข้อมูลเพื่อตอบโจทย์ประเด็นใหม่ ๆ ที่เป็นวาระในระดับโลก เช่น การประเมินความสามารถทางสถิติ รายงานผลการดำเนินงานทางสถิติ การพัฒนาตัวชี้วัดที่สนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนการพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ และการให้ความรู้และพัฒนาบุคลากร

2.2 กรอบความร่วมมือในระดับภูมิภาค มีคณะกรรมการระบบสถิติของประชาคมอาเซียน (Asian Community Statistical System (ACSS) Committee) ที่เป็นเวทีความร่วมมือในการพัฒนางานด้านสถิติตามแผนยุทธศาสตร์ระบบสถิติของประชาคมอาเซียน ACSS พ.ศ. 2559 - 2568 (ACSS Strategic Plan 2016 - 2025) เพื่อให้สถิติของประชาคมอาเซียนมีความทันต่อเวลา และเปรียบเทียบกันได้ สามารถนำไปใช้สนับสนุนนโยบายและการตัดสินใจบนหลักฐานเชิงประจักษ์ ตลอดจนการเพิ่มขีดความสามารถทางสถิติของประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้วิสัยทัศน์ “ระบบสถิติประชาคมอาเซียนที่พร้อมรับมือกับความต้องการและการเผยแพร่สถิติที่มีคุณภาพสูง”

โดยกรอบความร่วมมือในระดับภูมิภาคนี้ มีการดำเนินการในหลายด้านที่จะต้องผลักดันร่วมกัน เช่น การเสริมความร่วมมือระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตสถิติอาเซียนให้เข้มแข็ง การส่งเสริมระเบียบวิธีเพื่อพัฒนาสถิติที่พร้อมใช้งานยิ่งขึ้น การเพิ่มประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยีและการเผยแพร่ข้อมูล รวมถึงการแบ่งปันองค์ความรู้ในด้านวิชาการและการผลิตสถิติจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ ผ่านกิจกรรม ASEAN-help-ASEAN อีกทั้ง มีการจัดตั้งคณะทำงานที่มีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิก เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาสถิติที่สำคัญต่าง ๆ ประกอบด้วย คณะทำงานด้านสถิติการลงทุนระหว่างประเทศ คณะทำงานด้านบัญชีประชาชาติ คณะทำงานด้านตัวชี้วัดเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะทำงานด้านสถิติการค้า (สินค้า) ระหว่างประเทศ คณะทำงานด้านสถิติการค้า (บริการ) ระหว่างประเทศ และคณะทำงานด้านการแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ การเผยแพร่ข้อมูล และการสื่อสารสถิติอาเซียน ซึ่งมีการประสานงานและสนับสนุนการดำเนินงานโดยคณะอนุกรรมการระบบสถิติของประชาคมอาเซียนเพื่อการวางแผนและประสานงาน (ACSS Sub-Committee on Planning and Coordination: SCPC) ที่มีองค์ประกอบเป็นผู้แทนจากสำนักงานสถิติแห่งชาติของประเทศสมาชิก

2.3 บทบาทของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เนื่องจากประเทศไทยมีระบบสถิติแบบกระจายงานที่แต่ละหน่วยงานมีการผลิตสถิติและทำหน้าที่ประสานงานในด้านสถิติที่เกี่ยวข้อง และ พ.ร.บ. สถิติ พ.ศ. 2550 มาตรา 6 (10) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีหน้าที่ร่วมมือและประสานงานกับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ โดยจะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานการถ่ายทอดหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทาง การดำเนินงานหรือแนวปฏิบัติที่ดีสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ ในทางกลับกันก็จะเป็นผู้สนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานและภาคีเครือข่าย รวมทั้งการติดตามและการประเมินผลเพื่อรายงานสถานการณ์หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเวทีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมทั้งกระบวนการด้านสถิติ ตั้งแต่การผลิตสถิติที่เพียงพอสำหรับการใช้งานทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาระเบียบวิธี มาตรฐาน และคุณภาพของสถิติทางการ การสร้างขีดความสามารถในการรวบรวม ไปจนถึงการบริการและการใช้ประโยชน์จากสถิติทางการเพื่อการพัฒนาประเทศ

3. กลไกการบริหารจัดการระบบสถิติ

การพัฒนาตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ยังคงให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดการใช้ประโยชน์จากสถิติในการกำหนดนโยบาย วางแผน และตัดสินใจเพื่อการพัฒนาประเทศทั้งในระดับนโยบาย ภารกิจ และพื้นที่ ดังนี้

3.1 ระดับนโยบาย (Policy) มีคณะกรรมการสถิติประเทศไทย ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธาน ปลัดกระทรวงและผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ เป็นกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย กำกับ และติดตามงานด้านสถิติที่สำคัญของประเทศ และคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในด้านสถิติและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินงานในเชิงวิชาการสถิติ โดยในการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ทั้ง 2 คณะ จะต้องขยายบทบาทให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์หรือทิศทางในระดับสากลมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการถ่ายทอดวิธีการ แนวปฏิบัติที่ดี หรือวิธีการทางสถิติใหม่ ๆ ภายใตกรอบหลักความร่วมมือระหว่างประเทศ สู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในระดับที่เหมาะสมกับประเทศไทย และควรมีการประชุมอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ต่อปี

3.2 ระดับภารกิจ (Function & Agenda) มีการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการสถิติ 3 คณะ ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในสถิติแต่ละด้าน เป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานและผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ ทำหน้าที่พิจารณาสถิติทางการที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศและกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ รวมทั้งสนับสนุนการบูรณาการและการใช้ประโยชน์จากสถิติทางการ

การพัฒนาสถิติในระดับภารกิจนี้ จำเป็นต้องมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการสถิติระหว่างหน่วยงาน สำหรับใช้ในการติดตามและประเมินผล รวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ลดการทำงานแบบเดิมที่เป็นแบบแยกส่วน (Silo based) มีการพัฒนาสถิติทางการจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ (Issue based) ได้อย่างรวดเร็ว และทัน่วงที่ รวมทั้งตอบโจทย์ความต้องการใช้สถิติจากตัวชี้วัดในระดับสากลและนโยบายหรือมาตรการใหม่ ๆ เช่น การแก้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำที่มีความเกี่ยวข้องกับสถิติทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นอกจากคณะกรรมการสถิติประเทศไทย และคณะอนุกรรมการสถิติ 3 คณะ ที่เป็นกลไกหลักในการพัฒนาสถิติทางการแล้ว ยังมีคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ เป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ ทำหน้าที่ประสานงานและสนับสนุนการพัฒนาสถิติทางการให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ โดยกำหนดนโยบายด้านการบริหารจัดการคุณภาพสถิติทางการ และการจัดทำมาตรฐานสถิติที่สำคัญตามมาตรฐานสากล

3.3 ระดับพื้นที่ (Area) มีคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด เป็นกรรมการ และสถิติจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่จัดทำสถิติที่สำคัญเพื่อต่อนโยบาย สถานการณ์และสภาพปัญหาในระดับพื้นที่ และประเด็นการพัฒนาที่สำคัญที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด รวมถึงพิจารณาและตัดสินใจถึงการใช้อ้างอิงในแต่ละจังหวัดว่าควรใช้อ้างอิงใด แหล่งข้อมูลจากหน่วยงานไหน เพื่อให้สามารถตอบยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด เนื่องจากข้อมูลในจังหวัดมีจำนวนมากและมีหลายหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ โดยสำนักงานสถิติจังหวัดจะมีบทบาทในการประสานและ

เชื่อมโยงการพัฒนาสถิติในระดับพื้นที่กับระดับภารกิจและระดับนโยบาย เพื่อให้มีสถิติที่พร้อมใช้สนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ ท้องถิ่น และภาคเอกชน โดยมุ่งเน้นการจัดทำสถิติทางการเฉพาะพื้นที่ (Specific Area-based Official Statistics) ที่ตอบสนองต่อการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้บริบทในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความแตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีในพื้นที่เฉพาะ เช่น ปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ฝุ่น PM 2.5 ภัยแล้ง และ อุทกภัย ที่เป็นปัญหาที่มีลำดับความสำคัญสูงที่จะมีผลกระทบต่อพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน (Priority agenda) รวมทั้ง การเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านสถิติเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ให้กลไกในพื้นที่ โดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพและการแก้ไขปัญหาของพื้นที่ในเชิงลึกได้อย่างเหมาะสม

ในการนี้ การขับเคลื่อนแผนยังมุ่งให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นเครือข่ายกับภาควิชาการ ภาคเอกชน ภาคท้องถิ่นและชุมชน รวมทั้งปราชญ์ชาวบ้าน ควบคู่กับการสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ต่อชุมชนและประชาชนให้สามารถนำข้อมูลและสถิติไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม

4. การขับเคลื่อนแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 จะเชื่อมโยงและประสานการดำเนินงานจากระดับพื้นที่ และภารกิจ สู่ระดับนโยบาย เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสถิติทางการ และยกระดับความสามารถทางสถิติของประเทศให้เป็นที่ยอมรับทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยอยู่ภายใต้การประสานงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติในฐานะหน่วยงานกลางด้านสถิติของประเทศ ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในการใช้ประโยชน์จากสถิติทางการในการจัดทำนโยบายและการขับเคลื่อนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงการเป็นเครื่องมือเตือนภัยทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (Warning system) การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ครอบคลุมการดำเนินงาน ดังนี้

4.1 สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 เพื่อร่วมสะท้อนความคิดเห็น มุมมอง และความต้องการผ่านกระบวนการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ ยุทธศาสตร์ชาติ และกรอบความร่วมมือในระดับสากล

4.2 จัดทำแผนงาน โครงการ และมาตรการ ที่มุ่งเน้นพัฒนาสถิติทางการภายใต้กลไกคณะอนุกรรมการสถิติและคณะกรรมการสถิติระดับจังหวัดที่มีการประสานแผนการดำเนินงานให้ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญต่อประเด็นปัญหาสำคัญภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ หมายเหตุการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นหลัก เพื่อนำมาเป็นโจทย์ความต้องการด้านสถิติของประเทศ และพิจารณารายการสถิติทางการเพื่อตอบโจทย์ดังกล่าวร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานและการพัฒนาองค์ความรู้ของผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบสถิติ โดยอาจดำเนินการนำร่อง (Pilot) ในเรื่องการใช้ประโยชน์ทั้งการวิเคราะห์และพยากรณ์ข้อมูลและสถิติของหน่วยงาน ในรูปแบบหน่วยงานเดียว (Single use) หรือแบบข้ามหน่วยงาน (Multi sector) และดำเนินการในระดับพื้นที่ (Area) ตามวาระ (Agenda) ของจังหวัด

4.3 สนับสนุนการนำสถิติทางการและสถิติอื่น ๆ ของหน่วยงานภาครัฐ เผยแพร่บนระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog) เพื่อให้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการสถิติทางการ ตั้งแต่ต้นทางไปจนถึงการให้บริการสถิติที่สะดวก รวดเร็วในรูปแบบ Smart Service และเชื่อมต่อการใช้ประโยชน์ไปยังระบบอื่น ๆ ในกรณีที่มีความต้องการ

ใช้ข้อมูลหรือสถิติที่ยังไม่มีการผลิตหรือยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบ (Data gap) เพื่อตอบโจทย์ ตัวชี้วัด หรือสถานการณ์ใหม่ ๆ จะมีการศึกษาความเป็นไปได้และบูรณาการร่วมกับเครือข่ายทางวิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประโยชน์แหล่งข้อมูลใหม่ ๆ รวมถึงเทคโนโลยี Big data ในการจัดทำสถิติทางการ (Big data for OS) เพื่อเติมเต็มข้อมูลที่ขาดหายไป

4.4 เสริมสร้างความมั่นใจต่อผู้ใช้สถิติทางการ โดยกำหนดเกณฑ์คุณภาพและกรอบการรับรองคุณภาพสถิติทางการของประเทศ ภายใต้คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ และมีการประเมินคุณภาพสถิติทางการผ่านการบูรณาการร่วมกับการสนับสนุนหน่วยงานจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ เพื่อระบุสถานะคุณภาพสถิติทางการให้ผู้ใช้เกิดความเชื่อมั่นต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

5. การติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลการพัฒนาตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้า ผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค และเป็นข้อเสนอแนะ (Feedback) สำหรับการวิเคราะห์เพื่อทบทวนและปรับปรุงยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ และมาตรการให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีกระบวนการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับหน่วยงาน ดังนี้

5.1 การติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และมาตรการ ทั้งในระดับภารกิจและพื้นที่ในระหว่างดำเนินการ ผ่านกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติต่าง ๆ เพื่อพิจารณาร่วมกันในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการติดตามผลการดำเนินงานเมื่อแล้วเสร็จ ผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในกรณีที่แผนงานโครงการของหน่วยงานที่มีการรายงานผลในระบบดังกล่าวอยู่แล้ว ควบคู่กับประสานและติดตามความก้าวหน้าจากผู้รับผิดชอบ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการรายงาน แล้วนำมาสรุปและจัดทำรายงานความก้าวหน้า เพื่อเสนอผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสถิติประเทศไทย

5.2 การประเมินผล (Evaluation) ในภาพรวมเมื่อแล้วเสร็จหรือสิ้นสุดระยะเวลาของแผนหรือครึ่งแผน จะดำเนินการภายใต้แนวคิด CIPP Model ที่พิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานตั้งแต่สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ของโครงการ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ ซึ่งจะเป็นการประเมินแผนงานโครงการ และมาตรการภายใต้แผนที่สะท้อนให้เห็นถึงผลสัมฤทธิ์และบริบทสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้สำนักงานสถิติแห่งชาติรายงานต่อคณะกรรมการสถิติประเทศไทยและคณะรัฐมนตรีให้สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจแก้ไขปัญหาหรือกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมเป็นระยะ ๆ

กล่าวโดยสรุป การขับเคลื่อนแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกกระบวนการ ตั้งแต่**การจัดทำแผนฯ** ที่มีการรับฟังความต้องการ ความเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ สำหรับกำหนดเป็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับสถานการณ์และทิศทางการพัฒนาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นกรอบในการ**ขับเคลื่อนแผนฯ** ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสถิติทางการที่มีคุณภาพตามสากลสามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกันผ่านระบบ GD Catalog ที่ทันสมัย ภายใต้แผนงาน โครงการ และมาตรการที่สนับสนุนโดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคีเครือข่ายความร่วมมือต่าง ๆ และกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติทั้งในระดับนโยบาย ภารกิจ และพื้นที่ ควบคู่กับการเสริมสร้างความสามารถและความรู้ทางด้านสถิติให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง จนถึง**การติดตามและการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน** และผลการดำเนินงานของกลไกระดับต่าง ๆ ที่มีความต่อเนื่อง เพื่อใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์และปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ และเป็นข้อมูลสำหรับจัดทำแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยฉบับต่อไป ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาคผนวก

เอกสารฉบับร่าง

แผนงาน โครงการ และมาตรการภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2566 - 2570)

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย

- **หน่วยงานหลัก** คือ หน่วยงานที่ทำหน้าที่โดยตรงในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และมาตรการ ให้บรรลุตามเป้าหมาย
- **หน่วยงานสนับสนุน** คือ หน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ และมาตรการ ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- **หน่วยงานร่วมดำเนินการ** ประกอบด้วย หน่วยงานที่เป็นหน่วยงานระดับกรม หรือรัฐวิสาหกิจของทุกกระทรวง รวมทั้งองค์การมหาชน และอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบสถิติเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทั้งในระดับประเทศและพื้นที่

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					แผนงาน/โครงการ/ มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	ประโยชน์ที่จะได้รับ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			2566	2567	2568	2569	2570					
เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 1 ระบบสถิติของประเทศไทยมีความน่าเชื่อถือ												
1. ยกระดับกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติ และส่งเสริมบทบาทภาคีเครือข่ายให้เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาาระบบสถิติ	1. ดัชนีสมรรถนะทางสถิติของประเทศไทย (SPI)	ดัชนี	-	-	-	-	85	1. พัฒนาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายผ่านประเด็นการพัฒนา ระดับประเทศ และพื้นที่ใหม่ ประสิทธิภาพ	1) กำหนดกิจกรรมความร่วมมือและแนวทางการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านสถิติ ทั้งในระดับภารกิจและระดับพื้นที่ 2) สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อการผลิตสถิติทางการใหม่ความร่วมมือ และเพียงพอในการตอบประเด็น การพัฒนาระดับประเทศและพื้นที่ 3) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน และปรับปรุงกลไกการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพ	ระบบสถิติประเทศไทยเชื่อถือได้ สามารถตอบสนองความต้องการใช้สถิติ ที่ทันต่อสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลง ในทุกบริบท	สสช./สศช./สสป.	สวทช.
								2. พัฒนาร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อตอบดัชนีชี้วัดระดับนานาชาติ ให้มีประสิทธิภาพ	1) ติดตามตรวจสอบข้อมูลองค์กรจัดทำดัชนีชี้วัดระดับนานาชาตินำไปใช้ 2) สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทั้งภายในและภายนอกประเทศเพื่อ การผลิตสถิติทางการที่ตอบตัวชี้วัดระดับนานาชาติ 3) ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน	ประเทศไทย มีภาคีเครือข่าย ในการพัฒนาระบบ สถิติที่ขับเคลื่อน ตัวชี้วัดระดับ นานาชาติ	สสช./สศช.	สถาบันอุดมศึกษา

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					แผนงาน/โครงการ/ มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	ประโยชน์ที่จะได้รับ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			2566	2567	2568	2569	2570					
2. เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในระบบนิเวศข้อมูลใหม่ เข้ามามีภาคีเครือข่าย การพัฒนาระบบสถิติ	2. ร้อยละของการจัดทำกรอบตัวอย่างดิจิทัลที่มีการบูรณาการข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียน	ร้อยละ	-	-	-	5	10	3. พัฒนาคือความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในระบบนิเวศข้อมูลใหม่	1) สร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคม ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน กลุ่มนักวิทยาศาสตร์และนักวิจัย เพื่อการผลิตสถิติทางการจากแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ หรือใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) 2) เสริมสร้างค่านิยม และวัฒนธรรมการแบ่งปันความรู้ 3) พัฒนากฎหมาย และปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากสถิติที่สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของสังคมยุคใหม่	ประเทศไทยมีเครือข่ายภาคีที่ครอบคลุมทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาระบบสถิติของประเทศให้ทันสมัยและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	สสช.	ปค/พช./สศช./BD/GISTDA/กสทช./สศก./สถาบันอุดมศึกษา
								4. ยกระดับความเชื่อมั่นต่อระบบสถิติ	1) กำหนดองค์ประกอบที่ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานทางสถิติทั้งคุณภาพมาตรฐาน การใช้ประโยชน์ข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัลทางสถิติ ฯลฯ 2) ประเมินความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) ประสานความร่วมมือด้านวิชาการและสื่อสารผลการดำเนินงานด้านสถิติอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับความเชื่อมั่น	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเชื่อมั่นและใช้ข้อมูลและสถิติประกอบการตัดสินใจในทุกระดับ	สสช.	สถาบันอุดมศึกษา/สพร.

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสถิติทางการให้มีคุณภาพตามสากล

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					แผนงาน/โครงการ/ มาตรการ	แนวทาง การดำเนินงาน	ประโยชน์ ที่จะได้รับ	หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
			2566	2567	2568	2569	2570					
เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 2 สถิติทางการมีคุณภาพตามสากล												
1. จัดทำสถิติทางการที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ	1. ร้อยละของสถิติทางการที่ได้รับการพัฒนาเพื่อตอบตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13	ร้อยละ	20	40	60	70	80	1. พัฒนาระบบข้อมูลสถิติทางการที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ	1)ยกระดับการพัฒนาโดยกำหนดกรอบการพัฒนาสถิติทางการที่มีความเชื่อมโยงกับแผนในทุกระดับตั้งแต่ระดับที่ 1 ระดับที่ 2 และระดับที่ 3 ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง SDGs และประเด็นสำคัญเร่งด่วนของประเทศ 2) สนับสนุนการจัดทำบัญชีสถิติทางการที่กำหนดหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องรวมถึงบทบาทหน้าที่ และข้อกำหนดที่สำคัญในระดับภารกิจ และพื้นที่ 3) ประสานและบูรณาการสถิติของแต่ละหน่วยงานตามบัญชีสถิติทางการทั้งในระดับภารกิจ และพื้นที่ 4) เผยแพร่ ทำความเข้าใจ สื่อสารการใช้ประโยชน์สถิติทางการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับภารกิจ และพื้นที่ 5) ติดตามประเมินผล และทบทวนบัญชีสถิติทางการให้ทันสมัย	ประเทศไทยมีสถิติทางการที่เพียงพอต่อการนำไปใช้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ	สสช./สศช./ป.ย.ป.	สถาบันอุดมศึกษา
2. ผลักดันการพัฒนาสถิติทางการให้มีคุณภาพตามหลักปฏิบัติเพื่อการจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย	2. ร้อยละของสถิติทางการที่ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ	-	-	50	60	70	2. ขับเคลื่อนคุณภาพและมาตรฐานสถิติ	1) พัฒนามาตรฐานสถิติกลางและเครื่องมือการจัดการคุณภาพสถิติทางการของประเทศ 2) สื่อสารและสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานพัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐาน 3) วิเคราะห์และจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสถิติทางการและการใช้มาตรฐานสถิติ 4) จัดทำแผนการประเมินคุณภาพสถิติทางการ	ประเทศไทยมีสถิติทางการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล	สสช.	สพร./BDI
	3. ร้อยละของสถิติทางการที่ให้บริการในรูปแบบมาตรฐาน SDMX	ร้อยละ	-	-	-	5	10					

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาต่อยอดการให้บริการสถิติทางการให้เข้าถึงได้อย่างทั่วถึง

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					แผนงาน/โครงการ/มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	ประโยชน์ที่จะได้รับ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			2566	2567	2568	2569	2570					
เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 3 การให้บริการสถิติทางการที่ตอบสนองความต้องการของทุกภาคส่วน												
1. พัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการสถิติด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	1. ร้อยละของสถิติทางการที่มีการเผยแพร่ในระบบ GD Catalog	ร้อยละ	10	45	60	75	90	1. ส่งเสริมให้มีการลงทะเบียนสถิติทางการในระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ	1) สนับสนุนหน่วยงานจัดทำบัญชีข้อมูลตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ 2) พัฒนาระบบ GD Catalog ที่ฉลาดและตอบสนองการใช้งานที่ดียิ่งขึ้น 3) บริหารจัดการคุณภาพสถิติทางการผ่านระบบ GD Catalog 4) ให้ความรู้หน่วยงานในการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ประโยชน์จาก GD Catalog	ผู้ใช้งานเข้าถึงสถิติทางการได้อย่างทั่วถึง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวก	สสช./สำนักงาน ก.พ.ร./NECTEC/สพร./BDI/สสช.	สศก.
	2. ร้อยละของหน่วยงานที่สามารถผลิต Business intelligence	ร้อยละ	-	10	15	20	25	2. พัฒนาแพลตฟอร์มบริการสถิติทางการด้วยระบบสถิติอัจฉริยะ	1) พัฒนาระบบ STAT intelligence ในรูปแบบ Web service 2) สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความร่วมมือในการพัฒนา Business intelligence ของหน่วยงานผ่านระบบ STAT intelligence 3) ดำเนินการเชื่อมโยงชุดข้อมูลของหน่วยงานในรูปแบบ Open Application Programming Interface (Open API) ที่ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) ทบทวน ติดตามผลการใช้งานระบบ STAT intelligence	ผู้สถิติทางการได้รับความสะดวกและสร้างชุดข้อมูลที่ตอบสนองการตัดสินใจและการกิจขององค์กร	สสช./BDI	สศช./NECTEC
	3. ดัชนี The Open Data Inventory Index (ODIN)	ดัชนี	46	48	50	52	54			ผู้ใช้งานเข้าถึงสถิติทางการเพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
2. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์ มาใช้ในการสร้างบริการสถิติทางการให้ทันสถานการณ์ และตรงความต้องการของผู้ใช้	4. จำนวนสถิติทางการที่ให้บริการด้วยเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์	จำนวน	-	-	10	20	30	3. พัฒนาแพลตฟอร์มการสื่อสารสถิติทางการสู่การใช้ประโยชน์ของประชาชนผ่านช่องทางที่หลากหลายและครอบคลุม	1) กำหนดและจัดหา Social Listening Tools for Powered Content 2) พัฒนาระบบบริการหรือนำเสนอสถิติทางการที่ครอบคลุมทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในรูปแบบที่ตรงความต้องการของผู้ใช้	สาธารณชนสามารถเข้าถึงการใช้ข้อมูลเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้สะดวก และรวดเร็ว	สสช.	สศช./NECTEC/กรมประชาสัมพันธ์

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					แผนงาน/โครงการ/ มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	ประโยชน์ที่จะได้รับ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
			2566	2567	2568	2569	2570					
									3) ออกแบบ Powered Content และ Social Platform สำหรับผู้ใช้แต่ละกลุ่มเพื่อเพิ่มโอกาสและช่องทางการเข้าถึงข้อมูลในทุก Platform 4) จัดทำระบบการสื่อสารแบบ Machine learning + AI Communication			

เอกสารวิจัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับการพัฒนากำลังคนด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัล

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					แผนงาน/โครงการ/ มาตรการ	แนวทาง การดำเนินงาน	ประโยชน์ ที่จะได้รับ	หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
			2566	2567	2568	2569	2570					
เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 4 กำลังคนในระบบสถิติมีสมรรถนะสูงในการผลิตและการใช้สถิติ												
1. พัฒนากำลังคนด้านสถิติสำหรับโลกยุคดิจิทัลร่วมกับภาคีเครือข่าย	1. ร้อยละของบุคลากรภาครัฐที่มีขีดความสามารถทางด้านสถิติตามกรอบที่กำหนด	ร้อยละ	-	-	10	15	20	1. พัฒนสมรรถนะกำลังคนในระบบสถิติสำหรับโลกดิจิทัล	1) กำหนดนิยามความสามารถของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับระบบสถิติ 2) กำหนดวิธีประเมินผลความสามารถของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับระบบสถิติในแต่ละระดับ 3) พัฒนาหลักสูตรและบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่มีระบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่ดีเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) ติดตามผลการพัฒนา และประเมินความสามารถตามเป้าหมาย	ประเทศไทยมีกำลังคนที่สนับสนุนการผลิตสถิติที่มีคุณภาพ และมีการใช้ประโยชน์จากสถิติเพื่อการตัดสินใจชีวิตประจำวัน การกำหนดนโยบายและการพัฒนาประเทศ	สสช./ก.พ.	สศช./สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ/BDI/สพร./ศร./สถาบันอุดมศึกษา
2. พัฒนาและส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อสร้างทักษะการเรียนรู้ด้านสถิติ	2. จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีจากการขับเคลื่อนระบบสถิติประเทศไทย	จำนวน	-	-	-	5	10	2. บริหารจัดการความรู้ด้านสถิติ	1) จัดทำข้อกำหนดแนวปฏิบัติที่ดีจากการขับเคลื่อนระบบสถิติของหน่วยงานหรือหน่วยงานที่ใช้ประโยชน์จากสถิติ 2) ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3) เผยแพร่ แบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดี	ประเทศไทยมีแนวปฏิบัติที่ดีในการขับเคลื่อนระบบสถิติประเทศไทย	สสช.	สถาบันอุดมศึกษา/สปร.

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมาย					แผนงาน/โครงการ/ มาตรการ	แนวทางการดำเนินงาน	ประโยชน์ ที่จะได้รับ	หน่วยงาน หลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
			2566	2567	2568	2569	2570					
เป้าหมายยุทธศาสตร์ที่ 5 ประเทศไทยมีสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สร้างคุณค่าต่อพัฒนาประเทศ												
1. สร้างสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติเพื่อการพัฒนาประเทศ	1. จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติ	จำนวน	-	-	-	5	10	1. พัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติประเทศไทย	1) กำหนดหัวข้อองค์ความรู้เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ SDGs แผนพัฒนาประเทศ หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับจังหวัด 2) พัฒนาสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ SDGs แผนพัฒนาประเทศ หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับจังหวัด 3) แฉะสินทรัพย์ความรู้ประเทศไทย (Knowledge asset)	ภาครัฐมีผล การดำเนินงานเพื่อใช้ ในการจัดทำนโยบาย วางแผน และตัดสินใจ เพื่อยกระดับคุณภาพ ชีวิตประชาชนที่ดี	สสข.	สถาบันอุดมศึกษา/ สปร./สศข.
2. นำสินทรัพย์ทางความรู้ไปใช้ประโยชน์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน	2. จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับทุกภาคส่วน	จำนวน	-	-	-	-	5	2. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติเพื่อการใช้ประโยชน์ในวงกว้าง	1) กำหนดกิจกรรมความร่วมมือและแนวทางกับเครือข่ายภาคี เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ทางความรู้ 2) แฉะสินทรัพย์ทางความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชน	ภาครัฐมีสินทรัพย์ทางความรู้ที่เกิดจากการบูรณาการเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน	สสข.	สถาบันอุดมศึกษา/ สปร./สศข.

อภิธานศัพท์

คำศัพท์	คำอธิบาย
ข้อมูล (Data)	<p>สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริงหรือเรื่องอื่นใด ไม่ว่าจะการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั่นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผ่นผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพถ่ายดาวเทียม फिल्म การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือตรวจวัด การสำรวจระยะไกล หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้</p> <p>ที่มา : มาตรฐานของ สพร. ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ</p>
คุณค่า (Value)	<p>ความคุ้มค่าของผลผลิต บริการ กระบวนการ สินทรัพย์หรือการใช้งาน เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายและทางเลือกอื่น ๆ</p> <p>ที่มา : หนังสือเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (ปี 2565 - 2566)</p>
คุณภาพสถิติทางการ	<p>การกำหนดคุณลักษณะของคุณภาพผลผลิตสถิติทางการเป็นไปตามหลักปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสถิติทางการประเทศไทย (Thailand Statistics Code of Practice: TCoP)</p>
คู่ความร่วมมือ/ภาคี เครือข่าย (Collaborators)	<p>หน่วยงานหรือบุคคลที่มีความร่วมมือในการดำเนินการกับองค์กรที่จะสนับสนุนในการจัดงานหรือกิจกรรมบางส่วนหรือผู้ที่ร่วมดำเนินการเป็นครั้งคราวเมื่อมีเป้าหมายระยะสั้นที่สอดคล้องกันหรือเหมือนกัน โดยทั่วไปความร่วมมือในลักษณะนี้มักไม่มีข้อตกลงหรือรูปแบบที่เป็นทางการ</p> <p>ที่มา : หนังสือเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (ปี 2565 - 2566)</p>
พันธมิตร/หุ้นส่วน (Partner)	<p>องค์กรหรือกลุ่มบุคคลที่สำคัญที่ตกลงทำงานร่วมกับองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ร่วมกันหรือเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินการ โดยทั่วไปมักเป็นความร่วมมือในลักษณะที่เป็นทางการเพื่อจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง เช่น เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่เฉพาะอย่าง โดยปกติการเป็นพันธมิตร/หุ้นส่วนมักมีกำหนดช่วงเวลา และมีความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทบาทและผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน</p> <p>ที่มา : หนังสือเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (ปี 2565 - 2566)</p>
คำอธิบายชุดข้อมูล หรือ เมทาดาทา (Metadata)	<p>ข้อมูลที่ใช้อธิบายชุดข้อมูล โดยระบุรายละเอียดแหล่งข้อมูลและคำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลทราบว่าข้อมูลมาจากแหล่งใด มีรูปแบบอย่างไร ช่วยอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล และใช้ประโยชน์ในการจัดทำบัญชีข้อมูลของหน่วยงานและของประเทศ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเปิดเผย เชื่อมโยง และแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ</p> <p>ที่มา : https://gdhelppage.gdcatalog.go.th</p>
ชุดข้อมูล (Dataset)	<p>การนำข้อมูลจากหลายแหล่งมารวบรวม เพื่อจัดเป็นชุดให้ตรงตามลักษณะโครงสร้างของข้อมูล หรือจากการใช้ประโยชน์ของข้อมูล</p> <p>ที่มา : มาตรฐานของ สพร. ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ</p>
แนวปฏิบัติที่ดี (Good practice)	<p>เป็นวิธีปฏิบัติในกระบวนการ ซึ่งมีส่วนอย่างยิ่งในการทำให้องค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นวิธีปฏิบัติที่เป็นนวัตกรรม สามารถตอบสนองความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้อง สามารถเป็นต้นแบบ ในการพัฒนาให้กับหน่วยงานอื่นได้</p>
บัญชีข้อมูล (Data Catalog)	<p>เอกสารแสดงบรรดารายการของชุดข้อมูลที่จำแนกแยกแยะ โดยการจัดกลุ่มหรือจัดประเภทข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของหน่วยงาน</p> <p>ที่มา : มาตรฐานของ สพร. ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ</p>

คำศัพท์	คำอธิบาย
บัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog)	เอกสารแสดงบรรดารายการของชุดข้อมูลสำคัญ ที่รวบรวมจากบัญชีข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ ที่มา : มาตรฐานของ สพร. ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ
บัญชีสถิติทางการ	เอกสารแสดงบรรดารายการสถิติทางการเพื่อจัดทำแผนกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินงานทางสถิติตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย
ระบบสถิติของประเทศไทย	องค์กร หน่วยงาน โครงสร้างการทำงาน กฎระเบียบและเครื่องมือต่าง ๆ และการปฏิบัติงานร่วมกันขององค์กรและหน่วยงานเพื่อให้เกิดงานเกี่ยวกับสถิติสำหรับประเทศไทย ที่มา : แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558
แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย	แผนเกี่ยวกับทิศทางเป้าหมายหลัก ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดสถิติทางการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ทันทต่อเหตุการณ์ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงาน และประเมินนโยบายของประเทศ ที่มา : แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558
แผนกำหนดความรับผิดชอบ	แผนระบุหน่วยงาน เพื่อรับทราบถึงความรับผิดชอบในการผลิต เผยแพร่ พัฒนาสถิติทางการ เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สถิติทางการร่วมกัน
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)	กลุ่มทุกกลุ่มที่ได้รับผลกระทบหรืออาจได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติการและความสำเร็จขององค์กร ตัวอย่างของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ อาจรวมถึงลูกค้า บุคลากร พันธมิตร ผู้ให้ความร่วมมือ คณะกรรมการกำกับดูแล ผู้ถือหุ้น ผู้บริจาค ผู้ส่งมอบ ผู้เสียภาษี องค์กรที่ดูแลกฎระเบียบข้อบังคับ กำหนดนโยบาย ผู้ให้ทุนดำเนินงาน และชุมชนในท้องถิ่น และสมาคมวิชาชีพ ที่มา : หนังสือเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (ปี 2565 - 2566)
มาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลและคำอธิบายข้อมูลสถิติ (Statistical Data and Metadata eXchange: SDMX)	มาตรฐานทางเทคนิคและแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นเนื้อหาสำหรับการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลเชิงสถิติระหว่างองค์กร ที่มา : SDMX Glossary Version 2.1, February 2020
มาตรฐานเมทาดาดา (Metadata standard)	การกำหนดรูปแบบและข้อกำหนดของเมทาดาดา เพื่อให้สามารถเข้าใจได้ถูกต้องตรงกันตลอดทั้งหน่วยงาน ISO/IEC 11179 และ Dublin Core Metadata Initiative (DCMI) ได้กำหนดมาตรฐานเมทาดาดาสำหรับอธิบายชุดข้อมูล เช่น ชื่อ ข้อมูล ชื่อเจ้าของข้อมูล คำอธิบายข้อมูล ขอบเขตการจัดเก็บ รูปแบบข้อมูล ภาษา สิทธิการเข้าถึง ทั้งนี้มาตรฐานเมทาดาดาจะอ้างถึงทั้งเมทาดาดาเชิงธุรกิจ (Business metadata) และเมทาดาดาเชิงเทคนิค (Technical metadata) แต่มักจะไม่รวมองค์ประกอบของฟิลด์ข้อมูล ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะของแต่ละชุดข้อมูล ที่มา : มาตรฐานของ สพร. ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ
มาตรฐานการผลิตสถิติ (Statistical standards)	ข้อกำหนดหรือแนวทางที่ตกลงร่วมกันในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ ทั้งจากการสำรวจและจากการบริหารงานในการผลิตสถิติเรื่องต่าง ๆ ที่ช่วยให้สามารถบูรณาการทั้งข้อมูลต่างช่วงเวลาและต่างแหล่งข้อมูลได้ ซึ่งประกอบด้วย 1. มาตรฐานกระบวนการผลิตสถิติ เช่น แบบจำลองกระบวนการงานสถิติทั่วไป กระบวนการผลิตสถิติจากการสำรวจด้วยตัวอย่าง กระบวนการผลิตสถิติจากทะเบียน เป็นต้น

คำศัพท์	คำอธิบาย
	<p>2. มาตรฐานกรอบแนวคิดการผลิตสถิติ เช่น คำนิยาม หน่วยวิเคราะห์ทางสถิติ ชื่อตัวแปร การจัดจำแนก คำถาม เป็นต้น</p> <p>3. มาตรฐานการเผยแพร่สถิติ เช่น สัญลักษณ์การนำเสนอข้อมูล คำอธิบายข้อมูล หรือ metadata แนวปฏิบัติในการรักษาความลับข้อมูล การนำเสนอ รายงานสถิติ การนำเสนอด้วยภาพ เป็นต้น</p> <p>ที่มา : Glossary of Statistical Terms, OECD</p>
ระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog System)	<p>ระบบงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการบัญชีข้อมูลภาครัฐมารวบรวม และจัดหมวดหมู่ รวมถึงระบบนามานุกรม (Directory Services) ที่ให้บริการสืบค้นบัญชีรายการข้อมูลภาครัฐ</p> <p>ที่มา : มาตรฐานของ สพร. ว่าด้วยแนวทางการจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐ</p>
ระบบบัญชีข้อมูลหน่วยงาน (Agency Data Catalog)	<p>ระบบบริการบัญชีข้อมูลของหน่วยงาน มีความสามารถในการจัดการชุดข้อมูล การจัดการคำอธิบาย การค้นหา และให้บริการแบบ API</p> <p>ที่มา : https://gdhelppage.gdcatalog.go.th</p>
สถิติ	<p>ข้อความหรือตัวเลขที่แสดงผลที่ประมวลจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้</p> <p>ที่มา : พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. 2550</p>
สถิติทางการ (Official Statistics)	<p>ข้อความหรือตัวเลขที่เป็นตัวแทนแสดงถึงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ในประเทศ ที่ประมวลตามความเป็นจริงจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ตามหลักวิชาการทางสถิติและเป็นสถิติที่มีความสำคัญต่อการใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถิติที่ใช้กำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาประเทศ 2. สถิติที่มีความต้องการใช้อย่างต่อเนื่อง 3. สถิติที่รับรองเป็นข้อมูลอ้างอิงของประเทศ 4. สถิติที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ <p>ที่มา : แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. 2554 - 2558</p>
สินทรัพย์ทางความรู้ (Knowledge asset) ด้านสถิติ	<p>ทรัพยากรทางปัญญาด้านสถิติที่มีการสั่งสมจนเกิดการนำไปใช้ประโยชน์ โดยเป็นความรู้ที่ทั้งองค์กรและบุคลากรเก็บรวบรวมไว้ในรูปแบบของสารสนเทศ ความคิด การเรียนรู้ ความเข้าใจ ความจำ ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ทักษะด้านการเรียนรู้และด้านเทคนิค รวมทั้งความสามารถต่าง ๆ เช่น ความรู้ในการวัดการประเมินผล GDP ความรู้ในด้านของสำรวจ/ สัมภาษณ์ต่าง ๆ</p>
The Open Data Inventory Index (ODIN)	<p>ดัชนีการประเมินการให้บริการสถิติที่สำคัญของประเทศ ในด้านความครอบคลุม (Coverage) ของสถิติในด้านสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวก (Openness) ของประเทศที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (NSO) และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ</p> <p>ที่มา : https://odin.opendatawatch.com/</p>
Business intelligence	<p>การใช้ข้อมูล เครื่องมือ และเทคโนโลยีในการวิเคราะห์และนำเสนอผลในรูปแบบ Visualization เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด</p>
Statistical Performance Indicators (SPI)	<p>ดัชนีสมรรถนะทางสถิติเป็นกรอบการทำงานซึ่งประกอบไปด้วย 5 เสาหลัก และ 22 มิติ สำหรับใช้ในการประเมินความสมบูรณ์ระบบสถิติของประเทศ</p>

คู่มือตัวชี้วัด

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

เอกสารฉบับร่าง

เอกสารฉบับร่าง

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 1	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล				
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ดัชนีสมรรถนะทางสถิติของประเทศไทย				
ภาษาอังกฤษ	Statistical Performance Indicators (SPI)				
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	ดัชนีสมรรถนะทางสถิติของประเทศไทย ใน 5 สาขาหลัก ประกอบด้วย การใช้ข้อมูล บริการข้อมูล ผลิตภัณฑ์ ข้อมูล แหล่งข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐานของข้อมูล				
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี				
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	-			
	ตัวหาร	-			
หน่วยวัด	คะแนน				
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	ธนาคารโลก (https://data.worldbank.org)				
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	-				
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	<p>- ดัชนี SPI จัดทำโดยธนาคารโลก (World Bank) เป็นคะแนนที่วัดประสิทธิภาพของระบบสถิติของประเทศใน 5 สาขาหลัก (22 มิติ) ดังนี้</p> <p><u>เสาที่ 1 การใช้ข้อมูล (Data use)</u> เป็นคะแนนวัดอุปสงค์ด้านการใช้ข้อมูลของระบบสถิติ โดยแบ่งประเภทผู้ใช้ข้อมูลเป็น 5 มิติ คือ (1) ฝ่ายกฎหมาย (2) ฝ่ายบริหาร (3) ภาคประชาสังคม (4) สถาบันการศึกษา และ (5) องค์กรระหว่างประเทศ</p> <p><u>เสาที่ 2 การให้บริการข้อมูล (Data services)</u> เป็นคะแนนวัดด้านการให้บริการข้อมูล ประกอบด้วย 4 มิติ คือ (1) คุณภาพของการเผยแพร่ข้อมูล (2) ความสมบูรณ์และการเปิดเผยข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ (3) ประสิทธิภาพของบริการให้คำปรึกษาและการวิเคราะห์ทางสถิติ และ (4) ความพร้อมใช้งานและการให้บริการการเข้าถึงข้อมูล เช่น การเข้าถึง Microdata ที่ปลอดภัย</p> <p><u>เสาที่ 3 ผลิตภัณฑ์ข้อมูล (Data products)</u> เป็นคะแนนที่วัดข้อมูลที่ได้ผลผลิตมานั้นสามารถตอบตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่ โดยเน้น SDGs เป็นหลัก ประกอบด้วย 4 มิติ คือ (1) สังคม (2) เศรษฐกิจ (3) สิ่งแวดล้อม และ (4) องค์กร/สถาบันตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p><u>เสาที่ 4 แหล่งข้อมูล (Data sources)</u> เป็นคะแนนที่วัดความพร้อมของข้อมูลจากหลากหลายของแหล่งข้อมูลในประเทศ ประกอบด้วย 4 มิติ คือ (1) สัมภาษณ์และสำรวจ (2) ข้อมูลการบริหาร (3) ข้อมูลภูมิสารสนเทศ และ (4) ข้อมูลจากภาคเอกชน/พลเมือง</p> <p><u>เสาที่ 5 โครงสร้างพื้นฐานของข้อมูล (Data infrastructure)</u> เป็นคะแนนที่วัดโครงสร้างพื้นฐานของข้อมูล ทั้งแบบ hard และ soft ประกอบด้วย 5 มิติ คือ (1) กฎหมายและการกำกับดูแล (2) มาตรฐานและวิธีการ (3) ทักษะของบุคลากรภายในระบบสถิติ (4) ความร่วมมือของหน่วยงานภาคีเครือข่าย และ (5) ด้านการเงิน</p>				
Benchmark ข้อมูล	<p>- ดัชนี SPI ของประเทศไทย ณ ปี 2565 (เผยแพร่ในปี 2567) มีคะแนนดังนี้</p> <p>คะแนนภาพรวม 82.5 คะแนน (อันดับที่ 54 จาก 186 ประเทศ)</p> <p>คะแนนเสาที่ 1 การใช้ข้อมูล (Data use) 100 คะแนน</p> <p>คะแนนเสาที่ 2 การให้บริการข้อมูล (Data services) 81.3 คะแนน</p> <p>คะแนนเสาที่ 3 ผลิตภัณฑ์ข้อมูล (Data products) 91.46 คะแนน</p> <p>คะแนนเสาที่ 4 แหล่งข้อมูล (Data sources) 54.81 คะแนน</p> <p>คะแนนเสาที่ 5 โครงสร้างพื้นฐานของข้อมูล (Data infrastructure) 85 คะแนน</p>				
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	Statistical Performance Indicators (SPI)				
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70
	-	-	-	-	85

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 2	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล													
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ร้อยละของการจัดทำรอบตัวอย่างดิจิทัลที่มีการบูรณาการข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียน													
ภาษาอังกฤษ	-													
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	การนำฐานข้อมูลทะเบียนของหน่วยงานต่าง ๆ มาใช้ประกอบการจัดทำรอบตัวอย่างดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการดำเนินโครงการสำมะโนและสำรวจตัวอย่างให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น													
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี													
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างในกรอบตัวอย่างดิจิทัลที่มีการบูรณาการข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียน												
	ตัวหาร	จำนวนอาคาร/สิ่งปลูกสร้างทั้งสิ้นในกรอบตัวอย่างดิจิทัล												
หน่วยวัด	ร้อยละ													
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ													
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ													
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	การจัดทำรอบตัวอย่างดิจิทัลของสำนักงานสถิติแห่งชาติที่มีการบูรณาการหรือใช้ประโยชน์ข้อมูลทะเบียนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลพิกัด ข้อมูลบ้านเลขที่ เป็นต้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการสำมะโนและสำรวจตัวอย่าง โดยเฉพาะการลดภาระผู้ตอบแบบสอบถามและประหยัดทรัพยากร													
Benchmark ข้อมูล	-													
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ													
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	ร้อยละของการจัดทำรอบตัวอย่างดิจิทัลที่มีการบูรณาการข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียน													
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	<table border="1"> <tr> <td>ปี 66</td> <td>ปี 67</td> <td>ปี 68</td> <td>ปี 69</td> <td>ปี 70</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>5</td> <td>10</td> </tr> </table>				ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70	-	-	-	5	10
	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70									
-	-	-	5	10										

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 3	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล				
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ร้อยละของสถิติทางการที่ได้รับการพัฒนา เพื่อตอบตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13				
ภาษาอังกฤษ	-				
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	ตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่มีการวิเคราะห์และระบุรายการสถิติทางการที่เกี่ยวข้อง				
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี				
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนสถิติทางการตามตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่ผ่านกระบวนการพิจารณาโดยคณะกรรมการสถิติ 3 คณะ			
	ตัวหาร	จำนวนสถิติทางการตามตัวชี้วัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ทั้งหมด			
หน่วยวัด	ร้อยละ				
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	สถิติทางการที่ได้รับการพัฒนาตามแผนกำหนดความรับผิดชอบที่ผ่านการพิจารณาและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถิติ				
Benchmark ข้อมูล	-				
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	ร้อยละของสถิติทางการที่ได้รับการพัฒนาเพื่อตอบตัวชี้วัดการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13				
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70
	20	40	60	70	80

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 4	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล											
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ร้อยละของสถิติทางการที่ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด											
ภาษาอังกฤษ												
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	สถิติทางการที่ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด											
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี											
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนสถิติทางการที่ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด										
	ตัวหาร	จำนวนสถิติทางการที่เผยแพร่ในระบบ GD Catalog										
หน่วยวัด	ร้อยละ											
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ											
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ											
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	<p>- การประเมินคุณภาพสถิติทางการ จะพิจารณาด้านผลผลิตเป็นหลัก (Output) ใน 5 มิติ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ 2. ความถูกต้องแม่นยำและเชื่อถือได้ 3. ความเหมาะสมของเวลาและการตรงต่อเวลา 4. ความสอดคล้องและเปรียบเทียบกันได้ 5. การเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย <p>เกณฑ์การประเมินคุณภาพแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ระดับ</th> <th>รายละเอียด</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ระดับดีเด่น</td> <td>มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 80 - 100</td> </tr> <tr> <td>ระดับดี</td> <td>มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 60 - 79</td> </tr> <tr> <td>ระดับพื้นฐาน</td> <td>มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 50 - 59</td> </tr> </tbody> </table> <p>- ปี 2566 - 2567 เป็นการส่งเสริมให้องค์ความรู้ให้กับหน่วยงานทั้งหมดประมาณ 200 หน่วยงาน เพื่อจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสถิติทางการของหน่วยงาน พร้อมทั้งแผนการประเมินคุณภาพสถิติทางการ</p>				ระดับ	รายละเอียด	ระดับดีเด่น	มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 80 - 100	ระดับดี	มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 60 - 79	ระดับพื้นฐาน	มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 50 - 59
ระดับ	รายละเอียด											
ระดับดีเด่น	มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 80 - 100											
ระดับดี	มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 60 - 79											
ระดับพื้นฐาน	มีคะแนนการประเมินคุณภาพระหว่าง 50 - 59											
Benchmark ข้อมูล	-											
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ											
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	ร้อยละของสถิติทางการที่ผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด											
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70							
	-	-	50	60	70							

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 5	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล				
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ร้อยละของสถิติทางการที่ให้บริการในรูปแบบมาตรฐาน SDMX				
ภาษาอังกฤษ					
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	มาตรฐานทางเทคนิคและแนวปฏิบัติที่มุ่งเน้นเนื้อหาสำหรับการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลเชิงสถิติระหว่างองค์กร				
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี				
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนสถิติทางการที่ให้บริการในรูปแบบมาตรฐาน SDMX			
	ตัวหาร	จำนวนสถิติทางการที่เผยแพร่ในระบบ GD Catalog			
หน่วยวัด	ร้อยละ				
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	-				
Benchmark ข้อมูล	-				
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	ร้อยละของสถิติทางการที่ให้บริการในรูปแบบมาตรฐาน SDMX				
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70
	-	-	-	5	10

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 6	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล														
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ร้อยละของสถิติทางการที่เผยแพร่ผ่านระบบ GD Catalog														
ภาษาอังกฤษ															
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	สถิติทางการที่เผยแพร่ผ่านระบบ GD Catalog และมีมาตรฐานการจัดทำระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ ต่อจำนวนสถิติทางการทั้งหมดที่พร้อมเผยแพร่โดยหน่วยงานที่มีระบบ Agency Data Catalog														
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี														
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนสถิติทางการที่เผยแพร่ผ่านระบบ GD Catalog และมีมาตรฐานการจัดทำระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ													
	ตัวหาร	จำนวนสถิติทางการทั้งหมดที่พร้อมเผยแพร่ โดยหน่วยงานที่มีระบบ Agency Data Catalog													
หน่วยวัด	ร้อยละ														
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ : ระบบ GD Catalog														
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ : คณะอนุกรรมการสถิติ														
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	สถิติทางการในการดำเนินงานตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3 ฉบับนี้ จะครอบคลุมสถิติทางการที่สนับสนุนประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13														
Benchmark ข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - การสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐจัดทำระบบบัญชีข้อมูลในปี 2565 มีหน่วยงานมีระบบ Agency Catalog จำนวน 165 หน่วยงาน (20 พฤษภาคม 2565) - การกำหนดหน่วยงานในแผนพัฒนาสถิติทางการตามแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 2 มีหน่วยงาน 210 หน่วยงาน และรายการสถิติทางการที่พร้อมให้บริการมากถึง 2,199 รายการ 														
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ														
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	ร้อยละของสถิติทางการที่มีการเผยแพร่ผ่านระบบ GD Catalog														
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	<table border="1"> <tr> <td>ปี 66</td> <td>ปี 67</td> <td>ปี 68</td> <td>ปี 69</td> <td>ปี 70</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>45</td> <td>60</td> <td>75</td> <td>90</td> </tr> </table>					ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70	10	45	60	75	90
ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70											
10	45	60	75	90											

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 7	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล				
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ร้อยละของหน่วยงานที่สามารถผลิต Business intelligence				
ภาษาอังกฤษ					
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	หน่วยงานภาครัฐสามารถใช้ข้อมูล เครื่องมือ เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ และนำเสนอผลในรูปแบบ Visualization เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ				
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี				
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนหน่วยงานที่ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจการจัดทำ Business intelligence			
	ตัวหาร	จำนวนหน่วยงานทั้งหมด			
หน่วยวัด	ร้อยละ				
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	-				
Benchmark ข้อมูล	-				
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	ร้อยละของหน่วยงานที่สามารถผลิต Business intelligence				
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ ที่ต้องการ	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70
	-	10	15	20	25

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 8	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล				
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ดัชนี The Open Data Inventory index (ODIN)				
ภาษาอังกฤษ	The Open Data Inventory Index (ODIN)				
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	คะแนนการประเมินการเผยแพร่สถิติที่สำคัญของประเทศ ในด้านความครอบคลุมข้อมูล (Coverage) ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และการเปิดเผยข้อมูล (Openness) ของประเทศที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (NSO) และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ในประเทศ				
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี				
สูตรการคำนวณ	-	-			
	-	-			
หน่วยวัด	คะแนน				
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	Open Data Watch (https://opendatawatch.com)				
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	-				
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	<ul style="list-style-type: none"> - ดัชนี ODIN จัดทำโดยองค์กร Open Data Watch ประเมินโดยใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นส่วนใหญ่ ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักของระบบสถิติประเทศที่ประสานงานการทำงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ผลิตสถิติทางการ ซึ่งจะต้องรับผิดชอบในการเผยแพร่สถิติทางการต่อสาธารณะให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด - การประเมินของ ODIN จะประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านความครอบคลุม และด้านการเปิดเผยข้อมูล ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ความครอบคลุม มี 5 องค์ประกอบ คือ (1) Indicators and Disaggregation (2) Data Available the Last 5 Years (3) Data Available the Last 10 Years (4) First administrative level และ (5) Second administrative level การเปิดเผยข้อมูล มี 5 องค์ประกอบ คือ (1) Machine readability (2) Nonproprietary format (3) Metadata availability (4) Download options และ (5) Terms of use or data license - โดยคะแนนรวมคำนวณจากหมวดหมู่และองค์ประกอบต่างๆ คือดัชนีบ่งบอกความครอบคลุมและการเปิดกว้างของข้อมูลของ สำนักงานสถิติแห่งชาติว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยมีค่า 0 - 100 คะแนน - ปัจจุบันมีการเผยแพร่ดัชนี ODIN ทุก 2 ปี โดยข้อมูลล่าสุด ณ ปี 2565 (เผยแพร่ในปี 2567) 				
Benchmark ข้อมูล	ดัชนี ODIN ของประเทศไทย ปี 2565 มีคะแนนที่ 48 (อยู่อันดับที่ 99 จาก 195 ประเทศ) โดยมีคะแนนความครอบคลุมที่ 52 และคะแนนการเปิดเผยข้อมูลที่ 44				
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	The Open Data Inventory index (ODIN)				
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70
	46	48	50	52	54

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 9	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล				
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	จำนวนสถิติทางการที่ให้บริการด้วยเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์				
ภาษาอังกฤษ	-				
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	จำนวนสถิติทางการที่ถูกนำเสนอ/สื่อสาร ผ่าน Social Platform ต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้าถึงสถิติทางการ ได้ง่ายสะดวก รวดเร็วอย่างทั่วถึง รวมทั้งการสื่อสารแบบ Machine Learning หรือ AI Communication				
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี				
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนสถิติทางการที่ให้บริการด้วยเทคโนโลยี (ทั้งในระดับภารกิจและพื้นที่)			
	ตัวหาร	-			
หน่วยวัด	จำนวน				
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	-				
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	-				
Benchmark ข้อมูล	-				
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	จำนวนสถิติทางการที่ให้บริการด้วยเทคโนโลยี อาทิ ระบบอัตโนมัติ ปัญญาประดิษฐ์				
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ ที่ต้องการ	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70
	-	-	10	20	30

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 10	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล														
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	ร้อยละของบุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถทางด้านสถิติตามกรอบที่กำหนด														
ภาษาอังกฤษ															
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	การพัฒนาบุคลากรภาครัฐในระบบสถิติให้มีขีดสมรรถนะตามที่กำหนด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับสถิติของประเทศให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล														
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี														
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนบุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถทางสถิติตามเกณฑ์ที่กำหนด													
	ตัวหาร	จำนวนบุคลากรภาครัฐในระบบสถิติตามที่กำหนด													
หน่วยวัด	ร้อยละ														
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ														
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	สำนักงานสถิติแห่งชาติ														
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	<ul style="list-style-type: none"> - ปี 2566 เป็นการดำเนินการเพื่อจัดทำคู่มือสมรรถนะ เพื่อกำหนดสมรรถนะที่จำเป็น ระดับสมรรถนะ รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ตารางเปรียบเทียบตำแหน่งกับสมรรถนะและระดับ กลุ่มเป้าหมาย และหลักสูตรและรูปแบบการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจมีการแบ่งสมรรถนะออกเป็น 2 แบบ คือ สมรรถนะตามตำแหน่งงานที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด (Statics) และสมรรถนะเฉพาะของบุคลากรด้านสถิติที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยหรือสำนักงานสถิติแห่งชาติ (Dynamic) - ปี 2567 เป็นการประเมินสมรรถนะบุคลากร (หาช่องว่าง (Gap) ด้านสมรรถนะ) และพัฒนาจัดทำแผนการพัฒนาสมรรถนะ 														
Benchmark ข้อมูล	-														
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ														
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	ร้อยละของบุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถทางด้านสถิติตามกรอบที่กำหนด														
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>ปี 66</td> <td>ปี 67</td> <td>ปี 68</td> <td>ปี 69</td> <td>ปี 70</td> </tr> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>10</td> <td>15</td> <td>20</td> </tr> </table>					ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70	-	-	10	15	20
ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70											
-	-	10	15	20											

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 11	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล				
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีจากการขับเคลื่อนระบบสถิติประเทศไทย				
ภาษาอังกฤษ					
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	การจัดการความรู้จากการดำเนินงานทางสถิติทั้งในด้านการผลิต บริหาร และบริการสถิติ เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี				
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกันของหน่วยงาน			
	ตัวหาร				
หน่วยวัด	จำนวน				
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร					
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	-				
Benchmark ข้อมูล	-				
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ				
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	จำนวนแนวปฏิบัติที่ดีจากการขับเคลื่อนระบบสถิติประเทศไทย				
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70
	-	-	-	5	10

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 12	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล													
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติ													
ภาษาอังกฤษ	-													
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	สินทรัพย์ความรู้ด้านสถิติที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ													
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☒ ทุกปี													
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่ใช้ในการพัฒนาประเทศ												
	ตัวหาร	-												
หน่วยวัด	จำนวน													
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ													
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร	-													
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น	- ปี 2566 - 2568 เป็นการรวบรวมสินทรัพย์ความรู้ประเทศไทย และสนับสนุนให้ความรู้การพัฒนาคำถามรู้													
Benchmark ข้อมูล	-													
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ													
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติ													
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ ต้องการ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ปี 66</th> <th>ปี 67</th> <th>ปี 68</th> <th>ปี 69</th> <th>ปี 70</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>5</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table>				ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70	-	-	-	5	10
ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70										
-	-	-	5	10										

คำอธิบายตัวชี้วัดแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ 3

ระดับของตัวชี้วัดที่ 13	☒ ระดับองค์กร ☐ ระดับ ผอ. ☐ ระดับ รอง ผอ. ☐ ระดับบุคคล														
ชื่อตัวชี้วัดภาษาไทย	จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับทุกภาคส่วน														
ภาษาอังกฤษ															
ความหมายของตัวชี้วัด (คำจำกัดความ)	มีการเผยแพร่สินทรัพย์ความรู้ด้านสถิติให้กับภาคีเครือข่าย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้														
ความถี่การเก็บข้อมูล	☐ ทุกเดือน ☐ ทุก 3 เดือน ☐ ทุก 6 เดือน ☐ ทุกปี ☒ ทุก 5 ปี														
สูตรการคำนวณ	ตัวตั้ง	จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับทุกภาคส่วน													
	ตัวหาร	-													
หน่วยวัด	จำนวน														
แหล่งข้อมูล : ตัวตั้ง	สำนักงานสถิติแห่งชาติ														
แหล่งข้อมูล : ตัวหาร															
คำอธิบายเพิ่ม/กรณียกเว้น															
Benchmark ข้อมูล	-														
ผู้รายงาน	สำนักงานสถิติแห่งชาติ														
สถิติที่ใช้ในการรายงาน	จำนวนสินทรัพย์ทางความรู้ด้านสถิติที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับทุกภาคส่วน														
เป้าหมาย/ระดับผลลัพธ์ที่ต้องการ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ปี 66</th> <th>ปี 67</th> <th>ปี 68</th> <th>ปี 69</th> <th>ปี 70</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>					ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70	-	-	-	-	5
ปี 66	ปี 67	ปี 68	ปี 69	ปี 70											
-	-	-	-	5											

เอกสารฉบับร่าง

กองบริหารจัดการระบบสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 0 2142 1331 โทรสาร 0 2143 8121

Email: tsmp.nso@gmail.com